

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6 soros betűsor egy sor 20 fill.
minien következők 15 fillér

Nyitólóra 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült

vasutak palotájában

TELEFON-SZÁM: 657

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-

Társaság.

József főherceg-ut. 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 151

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Péntek, december 20.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérolk: Az adó-karácsony.
Wekerle kontra Polónyi.
A munkásbiztosító gyógyszer-tára.
Aradi kereskedők gyűlése.
A kórlista galambjai.
Kié a gyerek?
Egy aradmegyel erdővállalat új tulajdonosa.
Kinos jelenet Wekerle és Polónyi között.
Váltak a szepárban.
Halott a fogházban.
Elrabolta a fiát.
Társa: A párbaíjál.

Az adó-karácsony,

Arad, december 19.

Wekerle Sándorban, amint följegyezték, már a kamasz-esztendő alatt fölébredtek a költői hajlandóságok. On revient: a pénzügyminiszter ismét a muzsák berkeibe téved. Megkorrigálja a tisztos, méltóságosan robogó Berzsenyi Dánielt. Az igaz, hogy egy sorát, azt is egy szóval. A pénzügyminiszter ezt mondja: Minden ország támasza, talpköve a tiszta adó-erkölcs.

Az adó-erkölcsök megjavítását tűzte ki célul az új adóreform javaslatában, a melyet a képviselőház elé terjesztett s a melytől borzadtan riadnak vissza azok a szaktestületek, a melyek a mélyére néznek. Bizonyos, hogy erkölcsöket ilyen kegyetlenül még nem javítottak. A közép-korban se, a mikor a bünbe tévedt leányzót seprük tűzére vonták, a hazugságban gyanusát pedig izzó vason léptették el. Hazát talált tudniillik Magyarországon az a bün, hogy az emberek nem vallották be

teljes jövedelmüket adó alá, hanem eltagadták a javát, a fölét, a husasabbját, úgy, hogy a szegény állam már a jövedelemnek legsoványabb részéből csiphettle a maga falatait.

Teremtette, ezt mondja, csak hogy sokkal simább, szürkébb adónyelven, a pénzügyminiszter, — ennek vége lesz. És ezért foglalja törvényjavaslatba a következő intézkedéseket: Ezután nemcsak a nyilvános számadásra kötött vállalatok, de minden kereskedő köteles jövedelméről, bevételeiről, kiadásairól, mellékjövödelmeiről tüzetes számadást adni a pénzügyigazgatóságnak. Ha elmulasztaná, a pénzügyigazgatóság kivetett adóján felül annak még öt százalékát veheti ki büntetésképen. Ha a számadásokat az adó-fejedelmek nem találják elegendőnek, joguk van az iparos és kereskedő könyveit, üzleti titkait keresztkulcsul kutatni. Ha ez még mindig nem nyugtatja meg őket, joguk van napidíjazott tanukat és szakértőket kihallgatni, hogy vajjon az illetőknek igazán nincs több jövedelme. A kivetett lajstromot közszemlére teszik; akárki, akinek tetszik, bárki adója ellen felszólalással élhet, ha azt keveseli, tanuskodhatik, hogy az illető adózónak még ennél is több jövedelme van. Ezért a tanuskodásért, természetesen, szintén napidíj jár. S mindezen felül, aki mégis a jövedelem-eltitkolás bünében találtatik, kegyetlen jövedéki bírsággal nyomorítja meg, sőt elzárással is sújthatja. Ez, valóban, igen elmésen van megcsinálva.

Az adó-Scarpiák megteremtője ezek után pedig elő áll az „adó-leszállítással.”

A harmadik osztályu kereseti adó helyébe — az iparosoknál és a kereskedőknél erről van szó — az általános kereseti adót hozza be, az általános jövedelmi pótdadó helyett pedig a progresszív adót. Az új adók kulcsai kisebbek, mint a régieké. A harmadik osztályu kereseti adóé volt tíz százalék, az új kereseti adóé pedig csak öt. A régi általános jövedelmi pótdadó a keresetadónak harmincöt százaléka volt; az új, progresszív jövedelmi adó pedig hét tized százaléknál kezdődik és öt százalékig megy. De a mialatt az arány csökkent, az adó magaszt ugrik. Mert a régi harmadik osztályu kereseti-adó csak a papíron volt tíz százalék; a valóságban, a mai kivetési eljárás szabadsága mellett — két-három százalékát tette ki a jövedelemnek. De az új kivetési módnál megszűnik ez a szabadság. Számadatokkal igazolták, hogy egy iparos, vagy kereskedő, akinek 2000 korona évi jövedelme van s aki ma 78 korona állami adót fizet, az új adótörvény áldása alatt, a leszállított adókulcs mellett, 126 koronát fog izzadni.

De nemcsak az iparosok és kereskedők fogják a reformálással járó gyönyörűségeket élvezni. A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok, a pénzintézetek, ipari részvénytársaságok az új törvényjavaslat szerint minden száz korona tiszta nyermény után 21 korona adót fognak fizetni. Tessék ipart alapítani! Az iparvállalatok, amelyek a törvény értelmében adómentességet élveznek, ebben az előnyben csak a kereseti adóra nézve részesülhetnek, jövedelemadót nekik is kell fizetni. Hiujuk csak a külföldi tőkét, gyárakat alapítani.

A párbaíjál.

K. Szobeni Zsombor, a lovagias eljárás is mert szakírója, most második kiadásban is a könyvpiacra bocsátotta a párbaíjál és a párbaíjál szabályairól írott könyvét. A könyvnek, a mely célja mellett is igen liberális és modern elveket vall a párbaíjál intézménye felől, egy részét alább közreadjuk. Arról szól, hogy mint viselkedjenek az emberek, ha lovagias ügyük a párbaíjál eljutott.

A kihívás azonnali eszközölése után, tehát a név és lakcím kölcsönös közlése mellett, mindkét félnek haladéktalan teendői közé tartozik párbaíjálsegédekéről gondoskodni.

Mielőtt azonban a segédek megválasztása körül követendő eljárásról, nemkülönben azok teendői és kötelességeiről szólnánk, nem tudom eléggé hangsúlyozni, hogy a segédek helyes megválasztása mily fontos tényezőt képez, vagyis ha bárki is azon helyzetbe jut, hogy valamely lovagias ügyben elégtételt kapni, vagy adni köteles, igyekezzeik segédei megválasztása körül a legkörültekintőbben, legóvatosabban járni el, amennyiben midőn valaki nemcsak becsületét, de ugyszólván életét és testi épségét is ezen urak kezébe teszi le, ezek kötelesek saját életük s testiépségük kockáztatása árán is megbízójuk ügyét oly lelkiismeretesen s oly önfeláldozóan képviselni, hogy ahhoz a legcélszerűbb gáncs,

vagy kifogás se férhessen, miért is a tisztségre a lehető legkomolyabb, a legtapasztaltabb s a legtapintatosabb egyének szemelendők ki. Ezen helyes eljárás szigorú követése mellett szól azon sok szomorú eset, ahol és amidőn nem egy párbaíjál a sértés mérvének nem megfelelő módon, hanem igen súlyos, sőt igen gyakran végzetes következményekkel járt, csupán azért, mert a segédek komoly és felelősségterhes hivatásukat szem elől tévesztvén, nem egy esetben könnyelműen jártak el s felüklle szemben önállóságukat elég következetesen megőrizni nem tudván, magukat — a párbaíjál feltételeinek megállapításánál — befolyásolni engedték, holott, a mint ők felük részéről a megbízatást átvették, attól a perctől kezdve a legteljesebb önállósággal kell hogy bíriának s felüklől óhajokat tudomásul vehetnek, de oly követelményt, amely egy párbaíjálnak nem a sértés mérvéhez mért módon való súlyosbítását célozzák, elfogadniok nem szabad, mivel minden következményért ők lévén felelősök, miután pedig felüklöt ily követelések megtételére nem ritkán vak szenvedélyük s a bosszu érzete vezeti, minden tőlük kitelhető módot igyekezzenek megragadni, hogy felük ügyét békés utra tereljék s csak a végső szükség esetén engedjék az ügyet fegyveres elintézés elé jutni, mert végre is a segédeknek nem feladatuk az, hogy felük ügyét párbaíjállal intézzék el, hanem igenis feladatuk, hogy főleg a kisebb fokú sértésekből

k lekezdett ügyeket békés úton intézzék el, az által nemcsak sok családnak, de az emberiségnek is nagy szolgálatot tesznek.

A segédek tehát a megbízat — ha annak elfogadása iránt megbízójuk társadalmi állását, viselkedését s netán fennforgó elintézetlen lovagias ügyét illetőleg aggályaik nincsenek — felük részéről elfogadván, a kihívást azonnal eszközlik és pedig olyképen, hogyha a kihívás szóval történik, azt a kihívandó lakásán szóbelileg, röviden és világosan s egyszerű okokkal támogatva adják elő s a kihívottól elégtételt kernek.

Ha pedig a kihívás írásilag eszközöltetik, akkor azt ugyancsak a segédek kézbesítsék, előbb azonban azt átolvasniok kell, hogy meggyőződést szerezzenek maguknak annak tartalmáról.

Ezen írásbeli kihívásnak hangja az ildomosság s helyes társadalmi fogalmak korlátain túl ne csapongjon.

A segédeknek a kihíváskor — kivéve a tisztéket, akik kardjaikat ezuttal is magukon hordhatják — semmiféle botnak vagy fegyvernek lenni nem szabad.

A segédek szóbeli kihíváskor a kihívottal semmiféle fejtegetésbe vagy tárgyalásba ne bocsátkozzanak, hanem határozott választ követeljenek.

Ha azonban a kihívott mindamellett is magyarázatába s tárgyalásba akarja bocsátkozni,

A munkásságnak pedig kegyesen odaadja a pénzügyminiszter az adómentes létminimumot. A létminimum összege hat-száz korona, — holott Németországban, Ausztriában kétszerannyi, Angliában, az Egyesült-Államokban hatszor olyan nagy. Hatszáz koronás adólétminimumot, holott a legegyszerűbb, gyermektelen munkásházaspár se tud 900—1000 koronánál kisebb jövedelemből megélni és mikor nem a 600, de az 1000 koronán aluli jövedelmeknél eddig se tudták az adót kivásalni.

Fenséges egy törvény ez. Az a Wekerle, aki Kossuth segítségével az önálló vámterületet eltemette, a magyar jegybanknak álmotált adott, a kvótát föl-emelte, ezek után egyebet alig is tehetett, minthogy ilyen adóreformot talált az országnak. És ezt úgy hívják: *Nemzeti Karácsony*.

Wekerle kontra Polónyi.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Arad, december 18.

Am obstrukció egyformaságát ma a Ház magánügyei zavarják meg. A körvényi bizottság előterjeszti jelentését a parlamenti tudósítók körvénye dolgában s dönteni fognak Supilo és Popovics horvát képviselők mentelmi ügyében.

Iusth Gyula elnökölt s az órákor nyitotta meg az ülést. Felolvasták a főrendiház átiratát, mely közli, hogy ott is elfogadták a kiegyezési javaslatokat.

Herman Ferenc: A körvényi bizottság az előző nap jelentést, hogy tárgyalják a parlamenti tudósítók körvényét. Kéri a jelentés napirendre tűzését.

A körvényt a Ház később tűzi napirendre.

Hédervári Lehel: Beterjeszti a mentelmi bizottság jelentését. Popovics Dusan és Supilo Ferenc mentelmi ügyében konstatálták, hogy Popovics Pop Csicsó beszéde alatt realitás volt. (Minden ndások a horvát padokon.)

Felkiáltások: Ne obégassatok!

Hédervári Lehel: Supilo szintén úgy viselkedett, hogy az elnök miatta percekig nem juthatott szónak. A bizottság azt javasolja, hogy Supilot a Ház megkövetelésére ítéljék. Popovicsot pedig 15 napra zárják ki. (Helyeslés. Nagy zaj a horvátoknál.)

Banjanin János (magyarul közbeszól): Wekerle bizottság az, nem mentelmi bizottság!

Elnök: Rendreutasítja Banjanint. (Nagy zaj.) Mazuranics Bogoszláv: Horvátul elmondja külön véleményét. (Zaj. Felkiáltások a horvátoknál: Taka je!)

Elnök: Figyelmezteti Supilot, hogy a házszabályok értelmében az érdekelt képviselő nem vehet részt ügyének tárgyalásában. Így, ha már a teremben marad, közbeiktatania legalább is nem illik. (Zaj.)

Mazuranics Bogoszláv: Horvátul azt mondja, hogy a mentelmi bizottságot politikai tendenciák vezették. (Zaj.)

Elnök: Ezért rendreutasítja. (Helyeslés.) Szokoly Tamás: Már régen kellett volna! (Zaj.)

Elnök: Ha majd Szokoly Tamás lesz az elnök, megállapíthatja, mikor kell valakit rendreutasítani. De amíg én elnökölök, nem fogadok el utasítást. Szokolyt rendreutasítja. (Helyeslés.)

Mazuranics: Gyanúsításokkal illeti Náway alelnököt és a mentelmi bizottságot.

Elnök: Ujból rendreutasítja.

A Ház a mentelmi bizottság javaslatát elfogadta.

Supilo Ferenc: Horvátul beszél.

Elnök: Supilo, kötelességet teljesítve, ünnepélyesen megkövette a Házat.

Supilo Ferenc: Magyarul kérte a házszabályokhoz. Magdics tegnap engedelmet kapott arra, hogy horvátul beszélhessen a házszabályokhoz. Náway viszont kijelentette, hogy a házszabályokhoz horvátul szólni rendetlenkedés. (Felkiáltások: Eljen Náway.) Ebből azt látja, hogy a Ház aszerint jár el, milyen elnök ül az elnöki székben. Le kívánja szögezni, hogy igenis joguk van nyelvünk használatához. (Nagy zaj.)

Wekerle Sándor: A házszabályokhoz való hozzászólás szabad addig, míg a tanácskozás rendes medrében akarják tartani. De ha a házszabályokhoz azért szólnak, hogy megsavazják a tanácskozást, minden eszközzel ez ellen fogunk állni. A képviselő urak külön új elvi sérelemmel állnak elő. Nem a nyelv használati jogáról van itt szó. Önök ezekről olyan áramlatnak, mely a magyar állam egységét akarja sérteni. Miért hozza fel a képviselő ezt az elvi kérdést? Ezáltal is meg akarja bontani sorainkat. Itt nem lehet nagy elvi vitákat rendezni afelett, hogy a házszabályokat miképp interpretáljuk. Az elnökök elnökök a Házal együtt esetről esetre döntik el a házszabályok kezeletének módját. Kéri, térjenek a tárgy feletti napirendre. (Helyeslés.)

Supilo Ferenc: Szólásra jelentkezik. (Nagy zaj.)

Felkiáltások: A házszabályokhoz csak egyszer lehet beszélni. Csak magyarul! Halljuk az elnököt!

Elnök: A képviselő ur annyiszor beszélhet a házszabályokhoz, ahányszor mondanivalója van! (Zaj.)

Batthyány Tivadar gróf: Ne üljetek fel nekik! Itt meg akarják rsepelni a bécsi heccet!

Supilo Ferenc: A házszabályokhoz beszél horvátul.

Szell Kálmán: Személyes megtámadtatás címén kér szót. 1868. óta tagja a Háznak s nem emlékszik arra, hogy e címen kellett volna valaha szólania. Nemcsak súlyosan támadtatott meg egyéni magánbecsülése és közbecsülése, hanem miatta megtámadtatott az ő elnök lése alatt álló bizottság hitelessége is. Polónyi Géza beszédére hivatkozik, aki meggyanúsította a kvótabizottság jelenését és meggyanúsította annak hitelességét. Kifogása az, hogy a bizottságnak előbb az előadó javaslatát kellett volna tárgyalnia. Ahány állítás, annyi a hazugság Polónyi beszédében. Előadja, hogy a kvótabizottság tárgyalása egészen szabályszerűen folyt le. Hol van az megírva, hogy az elnöknek a bizottsági tárgyaláson nem szabad indítványt tennie? Szabad és ő megtette indítványát. A jelen voltak felsorolása nem tartozik a jegyzőkönyv tartalmához. Polónyival nem bocsátkozik vitába, mert nem jóhiszemű. Ő vádló és bír akar egyszerre lenni. Kötelessége volt ezeket elmondani. (Helyeslés.)

Brics Szvetozár: Horvátul beszél a javaslat ellen.

Brics után Supilo beszélt szintén horvátul. Beszéde alatt a teremben egyetlen magyar képviselő se maradt. Erre Lorkovics, Pribicevics és Banjanin képviselők átültek az üres többségi padokba s onnan kiabáltak magyarul Sapilora:

— Elég volt már! Magyarul!

Ehhez a tréfájukhoz azután maguk nevettek.

Supilo főleg órákor befejezte beszédét.

Elnök: Tíz perc szünetet ad.

Brics, Supilo, Mazuranics és Banjanin horvát nyelvű felszólalásai után

Polónyi Géza személyes megtámadtatás címén szólal fel. Szell kijelentésével szemben bizonyítja, hogy az ő adatai megerősítik azt az állítást, hogy a kvóta-bizottság jegyzőkönyve nem fedi a valóságot.

Vázsonyi Vilmos beszél ezután a javaslat ellen. Ismert valaha egy függetlenségi pártvezért, aki azt mondotta, hogy a kvótaemeléket lámpavasra kell huzni. Ugy látszik, az illetőnek nem volt igaza, mert a következmények inkább azt igazolják, hogy a kvótaemelés a miniszteri székbe vezet. A mostani kormány nem tud ellenállni Bécsnek, mert elvesztette azt a nagy erőt, melyet ellenzékkorán a függetlenségi és nemzeti párt képviselt. Bizonyítja, hogy a kvótaemelés mellett az önálló vámterület sem tekintse ő közigazgatási vívmánynak, mert

akkor azonnal távozzanak s az esetről jegyzőkönyvet felvenni kötelesek.

A kihívott ellenfelének segédeit udvariasan s előzékenyen fogadni köteles s előadásait higgadtan s anélkül, hogy közbeszólana, meghallgatja s elhatározását röviden tudatja, egyben kijelenti, hogy segédeknek nevét és lakcímét közölni fogja. Ha azonban a kihívott a kihívást bármely indokból elfogadni vonakodna, erről a segédek szintén jegyzőkönyvet felvenni kötelesek.

Ha ezen eset merülne fel, hogy a kihívandó, lakásán feltehetően nem lenne, akkor a segédek névjegyeiket hátr hagyván, újabb jövedelmük idejét tudatni adják s ha az utóbb kitűzött időben sem fogadtatnának, akkor a postán küldött s térti vevényeivel feladott ajánlott levél útján kell, hogy tudatni adják megbízatásuk s eljársuk célját, mire ha 24 óra alatt választ nem kapnak, minden további hájsza, vagy utasítás nélkül, ezen eljárást mint az elégtelenség megtagadását kell, hogy tekintsék s ezen esetről is jegyzőkönyvet felvenniük s azt felírni, illetve megírozniuknak átadniuk kell.

A segédek és tanuk közötti különbség igen lényeges s a két kifejezés nem tévesztendő össze, amennyiben az előbbiek szereplése az egész lovagias ügyre kiterjed, annak menetére befolyást gyakorolnak s abban aktív részt vesznek oly értelemben, hogy a részük bizott lova-

gias ügyet elejétől végéig saját belátásuk szerint intézik el s annak a szó legteljesebb értelmében bármely mozzanatában szegedkeznek.

Ezenben a tanuk ezekről lényegesen eltérőleg a lovagias ügyek menetére s annak intézésére aktív befolyást nem gyakorolnak, hanem mint tanúk hivatala vannak arra nézve tanuskodni, hogy a párbaj jelenlétükben a szabályok értelmében folyt le, mivelhogy egy párbajnak segédek vagy tanuk nélkül való végrehajtása, nem párbaj, hanem gyilkossági kísérlet, vagy gyilkosság.

Hogy mily körülmények között vannak hivatala a segédek szerepelni, azt az eddigiek nyomán tudjuk, de, hogy a tanuk szereplése mily konkrét esetekhez van kötve, azokat a következőkben ismertetem:

A tanuk egy párbajnál akkor működhetnek közre, ha a felek egy oly teljesen diszkrét jellegű lovagias ügyet kívánnak elintézni, amelynek háttérével senkit sem akarnak megismertetni, amikor a kihívás s a párbaj feltételeinek megfelelő irásbelileg történt, a tanukat csak arra kéri fel, hogy a párbajnál tanuskodjanak.

Ezenkívül szükség lehet a tanukra még akkor is, amidőn két fél, ugyancsak titkos meg egyezés folytán, valamely kivételes párbajt állapítottak meg s akarnak megvívni, de ahhoz segédet nem kapniok vagy nem sikerül, vagy alkalmatlan egyáltalán nem is akarnak.

A tanuk alkalmazása azon esetekben is indokolt, ha egyik vagy másik fél ellenfelének levágias elégtételt adni igen, de venni nem hajlandó, mivel ellenfelét bizonyos okoknál fogva arra méltónak nem tartja, így a maga részéről csak tanukat szerepeltet.

Egy párbajnál az sem tartozik a ritkaságok közé, hogy egyik vagy másik fél segédeit a tárgyalások folyamata alatt változtatni kénytelen, s változtatás legtöbbször bizonyos előre nem látott differenciák folytán szokott keletkezni, ezen körülményt azonban az illető fél, az ellenfél segédeknek 24 órán belül tudomására hozni köteles s újonnan felkért segédeit figyelmeztetni tartozik, hogy az ellenfél segédeit mielőbb felkeressék. Eltekintve azonban az itt említett segédváltástól, a kihívott fél segédei kötelesek a kihívó segédeit haladéktalanul felkeresni s a tárgyalásokat mielőbb együttesen megkezdni, amelyeknek menetéről jegyzőkönyvet vezetni kötelesek.

Miután a segédek a feleknek párbajképességet megállapították, igyekeznek a sértés nemét, nemkülönbön azt is tisztázni, hogy melyik fél tekintendő sértettnek, hogy e szerint legyen azután megállapítandó a felek jogai, végül a fegyverek nemel, a párbaj feltételei, beleértve pisztolypárbajnál a távolságot is.

aligha lehet valakinek komoly meggyőződése, hogy tíz év alatt a kvóta százaléka leszálljon. Elnök jelenti, hogy szótársra senki sincs feliratkozva, tehát a vitát bezárja.

Apponyi Albert gróf válaszul Vázsonyi azen gunyos megjegyzésére, hogy a függetlenségi pártnak a kvótaemelés mellett még reménye sem marad programjának megvalósítására. A párt a kvóta megszavazásával nem kötötte le magát s tíz éven belül összes programpon-tjait megvalósíthatja.

Wekerle Sándor miniszterelnök polemizál a felhangzott szónoklatokkal. A kvóta valóban ellenértéke a kiegyezésbe foglalt nagy közjogi és gazdasági vívmányoknak. El kell mondania azt is, hogy a mostani arány a maximális, mely immár nem fog emelkedni. Beszédét az-zal végzi, hogy mostanság kétféle politikust ismer: olyanokat, akik saját becsületükből élnek, és olyanokat, akik a mások becsületéből.

Polónyi Géza, — ugylátszik, — magára vette ezt a célzást, mert szótársra emelkedik és gunyosan megköszöni Wekerlének a célzást.

Wekerle Sándor kijelenti, hogy megjegyzésével Polónyit sem akarta érintetlenül hagyni.

Vázsonyi Vilmos és Mezőfi Vilmos szemé-lyi kérdésben szólalnak fel, amivel az ülés véget ért.

Egy aradmegyei erdővállalat új tulajdonosai.

Változások a Kisjenői Fatermelő Részvénytársaságnál.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 19.

A fapiacnak általánosan ismert feszült helyzete, amely a kisebb tőkével dolgozó vállalkozókat mind szűkebb körre vont tevékenységre utalja, érdekes változást hozott egy nagy aradmegyei fatermelő társaság belső életébe.

A Kisjenői Fatermelő Részvénytársaság december 17-én Budapesten rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek tárgya az alapszabályok módosítása, az igazgatóság és felügyelő bizottsági tagok választása volt.

A rendkívüli közgyűlésnek eredményei ezek:

A részvénytársaság, amint ismeretes, József főherceg uradalmának kisjenői és ágyai erdőit, illetve ezek tíz éven át való kihasználását vette meg, s e célra alakult négy millió korona alaptőkével. A részvények tulajdonosai voltak: Priester Guidó zágrábi fatermelő, Herz és társa budapesti cég, a Magyar Fatermelők Hitelintézete és még néhányan. Az aradi Laendler Aladár cég egyik tulajdonosa benn volt a részvénytársaság igazgatóságában, de a cég a társulatnál csak annyiban volt érdekelt, hogy a termelt tönköket átvette és hogy a társulat a Laendler-cég tulajdonát képező ágyai gőzfűrészt bérelte.

Ezelőtt négy-öt héttel a részvények tulajdonában jelentős változás állott be. A részvények 75%-át átvette a Laendler-cég, 25%-át pedig a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság. A részvények átvételét részben az okozta, hogy az előbbi tulajdonosok a fapiac súlyos helyzete folytán nem tudtak volna annyi tőkét biztosítani, amennyit a nagy erdő-vállalkozás igényel.

E tranzakcióval a részvénytársaság sorsa és további zavartalan működése biztosítva van. A változás folytán szükségessé vált az alapszabályok módosítása és új igazgatósági tagok választása. Az igazgatóság tagjai Laendler Aladár és Hartenstein Jenő, a Laendler-cég tagjai

lesznek, továbbá a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaságnak egy, a fatermelő-osztály vezetésével megbízott igazgatója.

A kisjenői erdők kihasználásának munkálatai az eredeti program alapján fognak tovább folyni, úgy, hogy tízévi alatt befejezhetők legyenek.

A munkásbiztosító gyógyszerertára.

Válasz egy gyógyszerésznek.

Arad, december 19.

Hogy miképen értékeli a cikkíró gyógyszerész ur az újságírók szerzői díját, azt nem tudom, de tudom azt, hogy még nem láttam olyan újságíró, aki a szerzői díjakból a virilisták sorai közé emelkedett volna. Ellenben dacára annak, hogy a papír, tinta és toll igen olcsó portékák, már láttam olyan újságíró, akinek nemcsak a mindennapi kenyerére nem volt biztosítva, de még csak a mai és holnapi sem, pedig szó ami szó, azok is csak végeznek némi szellemi munkát, azok is jártak iskolába és ha nem is részesült mindenik „egyetemi kiképzésben”, azok is dolgoznak néha éjjel nappal.

Nincs szándékomban, de még csak hivatott sem vagyok ahhoz, hogy az újságírókat és patikusokat összehasonlítsam. De igenis szerencsém van azok között az „egyes pénztárak intéző férfiai” közt helyet foglalni, akik a gyógyszerész ur nézete szerint laikusok és ezek közt talán a leglaikusabb én vagyok, mert hisz én vetettem fel azt az eszmét, hogy házi gyógyszerertart létesítsünk. Mégis, engedje meg igen tisztelt gyógyszerész ur, hogy önt először is az iparosok zsebei tartalmának megítélésében dupla, vagy legalább is fokozott laikusnak nevezem. Fokozott laikus ön még „az egyes pénztárak intéző férfiai” feladatainak megítélésében is és ezért szívesen szolgálok némi felvilágosítással. Nem ugyan az összes iparosok zsebéből szólok, nem is az összes intéző férfiakról, hanem csak a nagyobb rész zsebéből és a magam feladatáról.

Közgazdasági viszonyaink itt Aradon olyonok, hogy kivált ilyen téli időben az iparosok zsebeiben nagyon keservesen érzett hiányok vannak. Ha tehát a gyógyszerész urak ezt nem veszik figyelembe és a gyógyszerek árának felemelésével ezen hiányokat még fokozni akarják, úgy kötelességemnek tartom ezeket a már anélkül is túlságosan igénybevert iparos zsebeiket bármilyen egyetemileg képzett szaktudással intézett támadások ellen megvédelmezni.

Kérem még tudomásul venni, hogy 1907. júliusig 2 százalékot fizettünk. Most már 3 százalékos a betegsegélyezési járulék és ha a gyógyszer árak emelkednek, úgy 4 százalékot, azaz a 6 hónap előtti járulékoknak éppen kétszeresét fogjuk fizetni. Hogy ez mit jelent, azt persze nem minden laikus képes megítélni.

Bocsánatot kell kérnem azért, mert nem tudtam, hogy az aradi gyógyszerészek megélhetését egy egyszerű házi gyógyszerertár létesítésének eszméjével veszélyeztettem. Szegény gyógyszerészek, fogadják részvéteimet, de indítványomat azért mégsem fogom vissza vonni, mert hát az iparosok érdeke és az én szempontomból mégis csak a gyógyszerészek érdeke előttem emelkedik. Azért nem egyetemileg képzett szaktudással, hanem amolyan egözen közönséges iparos ószemmel rajta leszek, hogy az iparosok érdeke megvédezzék.

Ami pedig a szegény gyógyszerészek megélhetését illeti, arról nem fáj a fejem.

Házi Ottó,
iparos.

Aradi kereskedők gyűlése.

(Román fiúk, székely fiúk a kereskedelemben. — Reform az aradi postán. — Hatvany Deutsch Sándor az aradi kereskedőknek. — A hitelezés ellen. — A vásár idegenjei.)

Arad, december 19.

Az Aradi Kereskedők Köre választmánya tegnap Tedeschi Viktor elnök vezetésével tartotta ez évben utolsó ülését, amely a helyi kereskedelem több fontos ügyével foglalkozott. Rödeklődéssel vették tudomásul, hogy a kör állandóközvetítő osztálya mind szélesebb alapon foglalkozik a kereskedő tanoncok elhelyezésével és közvetítésével. A kör kérelmére Varjasz Árpád k. r. tanfelügyelő a megye tanitóságához, Papp I. János aradi gör. kel. román püspök pedig az aradi szentszék kerületéhez tartozó lelkészekhez és tanítókhöz bocsátott ki körlevelet, hogy a népiskolát végzett, megfelelő hajlandóságu növendékek szüleinek figyelmét a kereskedői pályára főlhívják s azokat a kör állandóközvetítő irodájához utasítsák. A kör az elnök felszólalása után megbizta Keppich Zsigmondot, hogy a tavasszal személyesen lépjen érintkezésbe a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara vezetésével, annak érdekében, hogy székely fiúk a vidéken kereskedő tanulókat elhelyeztessenek.

A kör panaszt tett Szál Ernő postafőnök-nél, amelyben az aradi főpostahivatal cheque-befizetési osztályánál tapasztalható nagymérvű és a feleknek nagy várakozást okozó torlódás megszüntetésére kértek orvoslást. A postafőnök értesítette a kört, hogy előterjesztést tett a nagyváradi postalgazgatósághoz, hogy a torlódás megszüntetésére megfelelő intézkedések vé-teszenek foganatba.

Hatvany Deutsch Sándor főrendiházi tag értesítette a kört, hogy azon 1000 korona alapítványra nézve, amelyet nagyatya, néhai Deutsch Ignác nevére a most feloszlott aradi kereskedő ifjak betegsegítő egyesületénél tettek, olyképen rendelkezett, hogy az alapítvány az Aradi Kereskedők Köre adassék át s a kamatából, minden évben D u c s Ignác halálának évfordulóján a körnek a kereskedők, esetleg alkalmizottak számára kapjanak. A rendelkezés még a munkások számára is jóvá-hagyását várja.

E ponttal kapcsolatosan, Hegyi Albert indítványára kimondták, hogy a kör csatlakozik több kereskedő egyesületnek azon mozgalmához, amely tiltakozik és orvoslást kér a munkásbiztosító pénztárak azon eljárásával szemben, hogy a kereskedelmi alkalmazottak, noha ugyanoly arányban járulnak a munkásbiztosításhoz, mint a többi munkások, betegségük esetén hat hétig nem kapnak táppénzt.

Erdős Pál szóvá tette a nagybecskereki fűszerkereskedők egyesületének megállapodását, akik arra való tekintettel, hogy a gyárosok és a nagykereskedők velük szemben egyre súlyosabb fizetési feltételeket szabnak meg, kimondották, hogy harminc napon túl nem hiteleznek. Többek felszólalása után a választmány elhatározta, hogy az eszme elől nem zárkozik el s az aradi kereskedő főnököket szakmák szerint értekezletre hívja, hogy annak megfelelő formában leendő megvalósítása felől tá-razsokozanak.

Moor Ármin, a közművelődési osztály vezetője a kör két tanfolyamának, a kereskedelmi alkalmazottak és a női kereskedelmi tanfolyam ügyeiről, Sági Henrik, a vigalmi bizottság elnöke a kör által rendezendő nagyszabású Szilveszter-esi előkészületeiről, Berger Albert pénztáros a pénztár állásáról tett jelentést. Guld Emil, a belügyi osztály igazgatója jelentést tett, hogy

a kör helyisége számára új berendezéseket szerzett be.

A választmány kisebb ügyek elintézése után még az aradi vásároknak dolgával foglalkozott, azzal a jogos kívánsággal kapcsolatosan, hogy az aradi vásárokat járó idegen kereskedők és iparosok a jelenleginél nagyobb díjakat fizessenek.

Harc a szabadjegyért.

A lóvasut és a város.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 19.

Érdekes konfliktusra van most kilátás egy különben jelentéktelennek látszó ügy miatt Arad városa és az Aradi Közüi Vaspályatársaság között. A konfliktus okául egy csomó, — igaz, hogy nagy csomó, — lóvasuti szabadjegy szerepel.

A lóvasutársaság ugyanis legutóbbi igazgatósági ülésén ezt a határozatot hozta, hogy a szabadjegyek számát erősen korlátozni fogja. Arad városa ugyanis eddig százakra menő szabadjegyet kapott a lóvasutól a szerződés azon pontja alapján, hogy a hivatalos eljárásban utazó városi tisztviselőt a lóvasut ingyen tartozik szállítani. A lóvasutársaság a város tisztviselői iránt való előzékenységből és udvariasságból nem kutatta, hogy ki jár el hivatalos küldetésben, ki nem, hanem az összes tisztviselők, rendőrök, segédtsztek és városi alkalmazottak részére, — a város szögait sem véve ki, — állandó szabadjegyet állított ki. Idők folyamán ez az udvariassági aktus gyakorlati, mondhatnók szokásjoggá változott s a részvénytársaság minden év elején több száz állandó szabadjegyet állított ki a város emberek részére.

Időközben történt, hogy a város rossz lábra helyezkedett a lóvasutal szemben. Ez még nem vitte volna reá a társaságot a most életbe léptetendő szabadjegy megszorításra, de az idén tudvalevőleg azt is elhatározta a város, hogy automobil omnibusz járatokat, tehát a lóvasutal konkurrens üzemet létesít. A lóvasutársaságnak pedig az a véleménye, hogy egy konkurrens vállalat tulajdonosával, tehát a várossal szemben nincs oka a túlzott udvariasság további fentartására. Az igazgatóság tehát meghozta fentemlített határozatát, amely szerint a város 1908. január 1-től kezdve csak 60 darab szabadjegyet kap a lóvasuttól. Ez azt jelenti, hogy mintegy háromszázötven-négyszáz szabadjegyet bevon a társulat.

Igen természetes, hogy azoknak, akik ilyen módon elvesztik a szabadjegyüket, egyáltalában nem lesz lyükre a dolog s valószínű, hogy maga a város sem fogja egyszerűen tudomásul venni a lóvasut intézkedését. Az Aradi Közlöny egyik munkatársa felkereste ma Varjassy Lajos polgármestert, hogy megkérdezze, mi a véleménye erről az ügyről.

— Hamarjában nem ismerem a szerződés idevágó pontját, — mondotta Varjassy Lajos, — de amennyiben a lóvasut ezen intézkedése nem ütközik a szerződés pontjaiba, a városnak nem is lehet ellene semmi kifogása.

Igy áll most az érdekes konfliktus, a melyben a lóvasut eljárása mellett mindenekelőtt az az érv szól, hogy a szabadjegyekkel üzőtt abuzus talán sehol sem öltött még olyan méreteket, mint Magyarországon, pláne Aradon. Itt mindenkinek van egy két szabadjegye, ha máshová nem, a Neptun-fürdőbe. A lóvasut utazóközönségének pedig igen tekintélyes százalékát teszik a szabadjegyesek, akik

tudvalevőleg mindig az intelligencia köréből kerülnek ki tehát olyan emberek közül, akik leginkább használják a közuti forgalom eszközeit. A szabadjegyek számának korlátozását, — amennyiben ez a szerződés pontjaiba határozottan bele nem ütközik, — nemcsak helyesnek, de méltányosnak is kell elismerni, mert végre is, ha a város autobuszokat fog járatni, minden hivatalnokának kiállíthat szabadjegyeket. Ha pedig a város ezt önmagával szemben nem tartja megengedhetőnek, egy konkurrens vállalatnál annál kevésbé követelheti.

A Moltke—Harden pör.

Az új tárgyalás.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 19.

Óriási feszültséggel várta Berlin közönsége a mára kitűzött Harden—Moltke-pör tárgyalását. Tegnap még problematikus volt, hogy Harden Miksa megjelenhetik-e a tárgyaláson. Az orvosok kijelentették tegnap, hogy Harden állapotában sem rosszabbodás, sem javulás nem következett be. A mellhártyagyulladás, melyben Harden szenved, nagy fájdalmakat okozott neki tegnap. A köhögése is oly nagyfokú volt, hogy beszélni is alig tudott. Ilyen körülmények közt csak arról lehetett szó, hogy tegnaptól mára nem emelkedik-e a beteg hőmérséklete oly nagy fokra, hogy egyáltalában megakadályozhatja a megjelenésben.

Harden kijelentette tegnap, hogy akár milyen lesz az állapota, ő okvetlenül meg fog jelenni a tárgyaláson. Akik Hardent ösmerték, bizonyosra vették, hogy szavának állni fog.

Ebben a föltevésükben nem is csalókoztak. Minthogy Harden akaratszilárdságában bíztak, óriási volt a tolongás a törvényszéki épület előtt. A terem zsúfolásig megtelt.

A feszültség tetőfokára lépett, amikor Harden bundába burkolózva megjelent.

Leült a számára kijelölt helyre. A bundát azonban nem vetette le. A köhögés minden percben elővette. Szavát alig lehetett hallani. Arcán, testtartásán minden ember észrevette, hogy szenved.

Az elnök kijelentette, hogy mindent el fog követni Harden kimelésére.

Miután az elnök a tárgyalást megnyitotta, kérdést intézett Hardenhez, hogy képes lesz-e a tárgyalás folyamatát figyelemmel kísérni.

— Remélem, hogy igen, — felelt halk hangon Harden.

Kleinhold igazságügyi tanácsos, Harden védője orvosi bizonyítványt mutat be, amely szerint Hardenre nézve veszedelmes, ha végighallgatja a tárgyalást. Indítványozza az eljárásnak egyelőre való beszüntetését s a tárgyalás elhalasztását.

Bernstein, a másik védő csatlakozik ehhez az előterjesztéshez. A főügyész azonban egy óránál tovább tartó beszédében hevesen ellenzi a tárgyalás elhalasztását.

A bíróság a replikák meghallgatása után kimondotta, hogy a per tárgyalásába az ellenzés dacára belemegy. Az elnök a tárgyalás megkezdése előtt azzal a kérdéssel fordul a főügyészhez, hogy nem kívánja-e a nyilvánosság kizárását.

A főügyész: A legteljesebb nyilvánosság előtt kívánom lefolytatni a pört, mert szükséges, hogy a közéletből kiküszöböljünk minden mocskot, amely a közvéleményt izgatná.

Ezután Harden Miksa kihallgatása következett. Harden most is arra az álláspontra helyezkedett, hogy Moltke grófot nem volt szándékában megsérteni. Egyik inkriminált cikkében sem tette ezt meg és nem illette Moltket a homoszexualitás vádjával sem.

— Pedig Moltke grófnak éppen az ön cikkei miatt kellett félre vonulnia — szölt közbe az elnök.

— Ahhoz — válaszolt Harden — semmi közöm, hogy cikkeimnek miféle következményei voltak. Ismétlem, az inkriminált cikkeiben nem akartam Moltke személyét sérteni, csak rámutattam arra a körre, amelyben forog.

Elnök: Az előző tárgyaláson mért akarta bizonyítani, hogy Moltke csakugyan perverz.

— Engem a bizonyításba bele kényszerítettek. Akkor is szívesen elállottam volna ettől. Nem tudom, hogy a közvélemény mért fogta fel ilyen irányban a dolgot. Én csak azt a tényt akartam kiemelni, hogy Moltke és ama bizonyos porosz herceg erkölcsi véleménye teljesen különböző. Meg vagyok győződve arról, hogy Moltke sohasem vett aktív részt a leleplezett üzemekben. Én csak azt akartam mondani, hogy a női nemmel szemben ellenszenvvel viseltetik.

A tárgyalást ezután berekesztették és holnap folytatják.

A kórista galambjai.

Karaffa, az állatbarát.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 19.

Az utcagyerek egyik ismert típusa minden nagyobb városnak. Leggyakrabban napszámos szülők gyermeke, akik egész nap munkában vannak és így nevelésére nem fordíthatnak kellő gondot. A gyerek az utcára kerül, itt belevegyül a züllött csirkefogók társaságába és fogékony lévén minden könnyelműség iránt, csakhamar elsajátítja azoknak összes rossz hajlamait. Tőlük tanulja el az apró lopásokat, idővel pedig önállósítja magát.

Ebből a típusból meglehetősen sok szaladgál Arad utcáin is és több-kevesebb sikerrel üzli lopásait és zsebtolvajlásait. Az utóbbi időben a nyolc-tíz éves tolvajok száma nagyon megsaporodott. A rendőrség állandóan figyeli őket, ám ennek dacára úgyzólván nap nap után megismétlődnek az apró gyermekek bünei. Vannak közöttük olyanok is, akik már számtalanszor a rendőrségre kerültek, de nem fog rajtuk a jó szó, alighogy szabadon eresztik őket, ismét visszatérnek kedvtelésükhöz.

Ma három ilyen utcagyereket csíptet el a rendőrség. Vezérük Karaffa Gyula, egy tizenhárom éves fiú, aki többször állott már a bíróság előtt mint egy gaztettekben megőszült go-tévő. A fiatal gonosztevők ezuttal az aradi színház nosz egyik kardalosát: Vihary Bélát károsították meg. Vihary mellékesen értékes fajgalambok tenyésztésével is foglalkozik és galambjai közül loptak el egy csomót. Karaffa Gyula és társai a lopást a galambduc feltörésével követték el és így bűnüket betöréses lopásnak minősít a törvénykönyv.

A fiatal bűnösök tagadták tettüket. Karaffa Gyula, ez a fiatal kora dacára megrög-

zött gonosztevő, akivel lapunk hasábjain számtalanszor foglalkoztunk, azt állította, hogy a galambokat az utcán fogták meg és nem tudták, hogy gazdájuk van. Tagadásuk természetesen nem használt. Az ügyet áttesszik a bírósághoz, amely ítélkezni fog az elvetemedett gyermekek felett.

Érdekes, hogy a büntető járásbírósa éppen tegnap ítélte el lopásért Karaffa Gyulát egy havi fogházra.

Kié a gyerek?

Gyermekrablás Aradon.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 19

Aradon ma merész gyermekrablás történt, amelynek előzményei eléggé érdekesek. Egy szabadkai ember megszöktetett egy gyermeket, akiről nem bizonyos, hogy a saját gyermeke-e, noha az anyakönyvben az ő nevére van bevezetve. Az ügy előzményei a következők:

Sztupár Illés szabadkai lakos pár évvel ezelőtt boldog házasságot kötött feleségével. A házasságból két gyermekük született, akiket aggódó gondnal neveltek. A békés egyetértést azonban csakhamar viszálykodás zavarta meg. A férj könnyelmű életmódra adta magát, éjszakákon át lumpolt, nappal pedig részegen feküdt odahaza. Felesége eleinte szép szóval igyekezett Sztupárt jó útra téríteni, de miután ebbeli fáradsága meddő maradt, maga is vigasztalót után nézett. A szemrevaló asszonynak nem sokáig kellett keresnie, csakhamar megtalálta ideálját egy Szabó Béla nevű gépész személyében. Viszonyt kezdett vele, amely mind szorosabb lett és miután az asszony végleg megunt az urát, szeretőjével együtt elhatározta, hogy elmennek Szabadkáról.

A férjet egy cseppet sem lepte meg feleségének hűtlensége. Nem törődött azzal, hogy az asszony elhagyta, miután a két gyermek nála maradt. Sztupárné szeretőjével Aradra jött. Itt Szabó állást kapott és balkézről való nevelés szép egyetértésben élt. Boldogságukat csak növelte, hogy hét hónappal szökésük után egy leánygyermekük született. Miután Sztupárné nem vált el urától, a gyermeket, a törvény értelmében, Sztupár Jónaknak keresztelték.

Azóta több, mint három év múlt el. Sztupár egy ideig mitsem hallott feleségéről, csak nemrégiben tudta meg, hogy nyolc hónappal távozás után gyermeke született Aradon. Sztupár erre Aradra jött, ahol megtudta, hogy a gyermeket az ő nevére keresztelték el. Erre elment feleségéhez és követelte, hogy adja át a gyermeket. Az asszony mitsem akart erről hallani. Kijelentette, hogy a gyermek nem is Sztupáré, hanem Szabóé, akivel még Szabadkán viszonyt folytatott. A megcsalt férj azonban nem engedett, miután szentül meg volt győződve, hogy a gyermek az övé és hogy felesége csupán azért tagadja azt le, hogy a gyermeket magánál tarthassa. A dolog vége hatalmas perpatvar lett, de Sztupár végre is, látszólag, megnyugodva hagyta el felesége lakását. Csak látszólag nyugodott meg, de nem mondott le arról, hogy a gyermeket elvigye. Miután tudta, hogy s. é. p. szerével nem juthat a kis leánya birtokába, erőszakhoz folyamodott. Ma délelőtt kocsin ment felesége lakása elé és az udvarban játszó gyermekét egyszóval magával vitte. Sztupárné csak félóra múlva vette észre gyermeke eltűnését. Jelentést tett az esetről a rendőrségen, amely Sztupárt keresi.

Készülődnek Bécsbe. Delegációk előtt.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 19.

A politika utvesztőiben most minden érdeklődést a delegációkra való készülődések foglalnak le a maguk számára. A magyar delegáció tagjai ma előértekezletet is tartottak, amelyen megejtették a jelöléseket.

A delegáció

A magyar delegáció összes tagjai ma értekezletet tartottak a képviselőház delegációs termében. A kormány részéről az értekezleten Wekerle Sándor miniszterelnök és Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter jelentek meg. Az előértekezlet mindenek előtt a jelöléseket ejtette meg. Eszerint a delegáció elnöke Batthyány Tivadar gróf, alelnöke Zichy Tivadar gróf, a hadügyi bizottság elnöke Barabás Béla, a külügyi Zichy Tivadar gróf, a pénzügyi Harkányi Frigyes báró, a zárszámadási Zichy János gróf, a tengerészeti Batthyány Lajos gróf, a négyes albizottság Zichy Tivadar gróf lesz.

A jelölések után hosszas vita fejlődött ki afölött, hogy szükség van-e külön közösindemnításra. A 48-as delegátusok azt vitatták, hogy nincs szükség, mert a 6 óra szülő, szentesített indemnítási törvény már amúgy is magába foglalja a felhatalmazást.

Nagy Ferenc és Issekutz Győző ezzel szemben a külön felhatalmazást tartják szükségesnek.

Wekerle Sándor kéri a delegátusokat, tartsák fenn az indemnításra vonatkozó tavalyi határozatot. Ezt a többség el is határozta.

A delegátusok holnap reggel külön vonaton utaznak Bécsbe, ahol délután tartják meg az alakuló ülést, szombaton pedig az osztrák delegátusokkal együtt fognak tisztelegni a király előtt.

A vasárnapi ülések.

Mint értesülünk, a tegnapi minisztertanács nemcsak horvát ügyekkel, hanem a parlamenti helyzettel is foglalkozott. A minisztertanács elhatározta, hogy a kvótajavaslatot ebben az évben okvetlenül le tárgyalatja, miért is a képviselőház szünete csak a két karácsonyi napra fog szorítkozni. Az eddigi megállapodások szerint a Ház vasárnap is ülésezni fog. A vasárnapi ülés csak abban az esetben maradna el, ha a képviselőház a kvótajavaslat általános vitáját szombaton befejezné, amire azonban nem igen van kilátás, mert a horvát obstruktorokon kívül még több magyar képviselő — mint Vázsonyi, Pető és Mezőfi — készül felszólalni. A vita gyorsítására Justh helyett, aki pénteken hazautazik Tornyára, Rakovszky és Návay fognak elnökölni, akik a kvótajavaslat részletes tárgyalását a megfelelő korlátok közé fogják szorítani.

A horvát képviselők ma is azt hangoztatják, hogy reájuk nézve a helyzet nem változott és ők a harcot továbbkénytelenek folytatni. Tegnap az otthon lévő delegátusokat táviratilag Budapestre rendelték, hogy a kvótajavaslat szónokait szaporítsák. Supilo, aki a horvát obstrukció főrendezője, a folyosón tegnap úgy nyilatkozott, hogy a horvát-szerb koalíció

megtartását a bán személyében való változás nem befolyásolná. Akár Rakodczay, akár Rauch a bán, ők a harcot folytatják, a míg a magyar kormány velük meg nem egyezik. A horvátok hangulatán meglátszik, hogy ők már szeretnének valamelyes békét kötni, de Wekerle most már nem akar szóba állani velük.

A néppárt egy főispán ellen.

A néppárt és a kormány között tudvalevőleg kanapépor folyik. A néppárt néhány főispán fejvételét követeli. Andrássy Gyula azonban kijelentette, hogy ő erre nem hajlandó.

— Hát akkor legalább — kérte a néppárt — a nyitrai főispánt ejtsd el.

(Nyitramegyére ugyanis már régóta feni a fogát a néppárt és teljesen hatalmába akarja keríteni.)

— Azt sem teszem meg! — hangzott a válasz.

Innen a néppárt rettenetes dühe. Ma van Nyitramegyében a tisztújítás. Ebből az alkalomból a néppárt vezérferfi ezt a levelet írták Markhot Gyula nyitramegyei főispánnak:

„Méltóságos

Markhot Gyula főispán urnak

Nyitra.

A nyitramegyei tisztújítás kérdésében megkíséreltük a békés megegyezést. Jól tudod, hogy számtalan tárgyalásunk közben nem egy ponton oly közeledés történt, mely a teljes megegyezés lehetőségét tette valószínűvé.

Egyedül a te vonakodásodon tört meg azon kérelmünk, hogy a vitás kérdések békés megoldása céljából a tisztújítás elhalasztassék.

Nem marad számunkra most már más hátra, mint az, hogy — miután a tisztújítás mikénti keresztülvitelét teljesen magadhoz ragadtad — Neked engedjük át a teret, de a felelősséget is az eredményekért és az ország közvéleménye előtt mindezekért való szavatolást egyedül Redd hárítjuk!

Igy fenn is tartjuk teljes cselekvési szabadságunkat a jövőre nézve, mert a Te eljárásod eredménye lesz bizonyíték arra nézve, mennyire akartad és tudtad szándékaidat a koalíciós kormány és a koalíciós pártok egyenlő érdekeiben megvalósítani.

Kelt Budapesten, 1907. évi december 18-án.*

Politikai körökben élénk érdeklődéssel várják, mi történik ma Nyitrán.

Elrabolta a fiát.

A makacs feleség.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 19.

Meitner Jakab fővárosi kereskedőnek nagyon rosszul ment a dolga és elhatározta, hogy kivándorol Amerikába szerencsét próbálni.

Az volt a terve, hogy kimegy és ha csak lehetséges, hamarosan kihozza feleségét és gyermekét is. Meitner nagyon szerette fiacskáját és legfőbb vágya az volt, hogy mielőbb ismét egyesülhessen vele.

Ez a vágyakozás megacélozta munkakerjét és Meitner hamar abba a helyzetbe jutott, hogy feleségének és gyermekének a hajójegyet meg tudta küldeni.

Ekkor azonban keserű csalódás érte. A felesége nem akart utána menni a tengeren túlra. Mikor pedig Meitner unszolta az utazást, azt a

választ kapta, hogy felesége válik tőle, mert Amerikába nem megy, a férjéről, aki őt elhagyta, már tudni sem akar.

Meltner ekkor azt követelte, hogy ha az asszony nem akar jönni, de a fiacskáját küldjék el hozzája. Azt felelték neki:

— Semmi köze hozzá.

— Meltner elment hazá szüleihez Osgyánra és magával vitte a 6 éves Zoltánt is.

A múlt hó végén a gyermek kiment az utcára és többé nem tért vissza.

A csendőrség sokáig nyomozott utána, amíg megállapította, hogy egy jól öltözött ember a gyermeket kezénél fogva vezette a falun keresztül, majd a karjába vette és úgy sietett az őt a faluvégén váró kocsí felé, amelyen a *gyermekkel elhajtott*.

A faluból egy-két ember látta, amikor egy idegen ember viszi a Meltner-gyermekeket, de a fiu ölelgette és csókolgatta ezt az embert, így hát rosszra nem gondolhattak.

A személyleírásból egész bizonyossággal megállapítható, hogy a *gyermeket saját atyja rabolta el*, aki ezért jött át Amerikából.

Miután pedig ez a gyermekrablás november vége felé történt, igen valószínű, hogy Meltner az ő kis fiával már szerencsésen kiérkezett Amerikába.

Most azután az asszony is el fog menni fiacskája után és Meltner Jakab elérte a célját.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Péntek: Hálás utókor, dráma. (C. bérlet.)

Szombat: Varázskeringő, operett. (A. bérlet.)

A hálás utókor.

(Szinjáték, 3 felvonásban. Írta: Lengyel Menyhért. Bemutató előadás.)

Nem szinjáték Lengyel Menyhért darabja, hanem egy darab élet. Vagy ha elfogadjuk azt az axiómát, hogy az élet szinjáték, akkor sem szinjáték A hálás utókor, hanem egy darab az élet szinjátékából. Sokan vannak, akik szatírának tartják Lengyel Menyhért szindarabját, pedig minden inkább, mint szatíra, mert hiszen ha szatirikusan is állítja be azt a stréber bandát, mely egy nagy ember szellemi tökéjén kapaszkodik a jólét és tekintély fellegvárába, nem lehet szatíra az egész, mikor valódi típusokat látunk fölvonulni, típusokat, melyek itt élnek közöttünk, akikkel nap nap után magunknak is elkeseredett harcot kell vívunk az igazság, a becsület nevében.

Lengyel Menyhért kiváló éleslátással s egy vizsgálódó elme analízáló képességével garmadára hordta korhadt társadalmunknak minden szennyesét. Szembe állította az egymagában álló reformátort a bűnökkel, téveszmékkel telt többséggel és dicseratásra szolgál az is, hogy nem vállalkozott arra a titáni feladatra, hogy diadalra segítse az egyént a tömeggel szemben. Az egyének vissza kell lépni az egyetlen küzdelemtől, mert ezernyi megpróbáltatás, elkeseredett viaskodás után, végeredményben csak a bukás vár rá, hiszen a tömeg, a nagy állag romlott, bűnökkel szaturált és földöntetetésében összefogóva, szennyesével elborítja a merész vállalkozót.

Ez volna Lengyel Menyhért nagyon értékes, új iránynak hódoló darabjának problémája, melyet Lengyel igazi hivatottsággal vitt színpadra.

A hálás utókor meséjéhez, Lengyelnek az annak idején nagy port felvert Pulszky Károly eset adhatta meg az impulzust. Dr. Ruyder

(Keszler Ede) a legnagyobb eszté ikus, aki műveiben egy új irányzat klasszikus hirdetője. Ellene szövetkeznek a konzervatív irányzat félbenmaradt tehetségei, akik Ruyder tanításait károsoknak és a szépművészetre rebellis hatásuaknak deklarálják. Ruyder a szép fanatikusa, aki megelégedve az élettel járó köznapi gondokról, apostolként hirdeti eszméit, tanításait. A munkásoknak szabad iskolát tart, melyben a szép kultuszát hirdeti. Ezzel maga ellen haragítja a szociálista pártvezetőséget, melynek előzetes beleegyezése nélkül vállalkozott a munkások oktatására. Ebben az időben készül ki nevezni a kormány a művészetek házának igazgatóját. Ruyder az egyetlen, akinek multjánál, tudományos és művészeti készségénél fogva jogcime lehet erre az állásra. Várja, sőt biztosra veszi kineveztetését, mikor hírül hozza neki Rápoli, hogy a kormány őt nevezte ki igazgatónak és eljött a helyettes igazgatói állást Ruydernak felajánlani.

Ruyder felháborodással utasítja vissza Rápoli ajánlatát és elkeseredett harcot űzen a kormánynak, mely egy kretn kinevezésével valósággal arcu csapta ennek a fontos állásnak jelentőségét. Rápoli egy fenyegetéssel válaszol Ruydernek. Törvény elé állítja Ruydert egy külföldi képvásárlásból kifolyó elszámolása miatt. Az első nagy csalódás után gyors egymásutánban zúdulnak a csapások, a csalódások Ruyderra. A szociálisták ellens fordulnak, mert a pártvezetőség még nem tartja időszertűnek Ruyder tanításait. A felesége elhagyja, mert elmaradt az igazgatói kinevezés. Titkára az új igazgatóhoz szerződik. Egy uzorás, akinek harminczet koronáért felajánlotta évjáradékát, csak huszonötezer koronát akar érte adni. A legnagyobb csapást művének kiadója méri az agyongyőlt emberre. Levélben értesíti, hogy munkáit nem tartja kiadásra érdemeseknek. Ennyi csapás után csak egy világi marad a fantaszta mellett. Egy szerető női szív, Ida (Kápolnay), Ruyder egyetlen igaz szerelme, aki szerelmük gyümölcsét éppen szíve alatt hordja. Ruyder megrázó bucsút vesz Idától, megígéri, hogy gondoskodni fog róla, aztán a sokat szenvedett ember revolverét zsebébe rejtve, elmegy, eltűnik és akik itt maradtak, halottnak tartva, Ruyder-kultuszt csinálva, emelkednek, boldogan énekelnek a nagy ember nagyra nőtt nimbuszából.

Évek mulnak, az özvegy már oda igérte kezét a nagy ember álnok titkárának, Rápoli is biztosan halad a Ruyder kultusz ápolása révén a halhatatlanság felé, a szociálisták is maguknak reklamálják, mindenki tórtet hajt a nagy halott emléke előtt, még a kiadó is nemzeti díszkiadást készít kormánytámogatással Ruyder munkáiból, mikor egyszerre csak visszatér a holtak világból Ruyder és lezámolásra hívja nimbuszában megrablóit.

A nagy leszámolás úgy végződik, mint minden egyetlen küzdelem. Ruyder belátja, hogy egy szervezett bandával kellene felvennie a harcot, holott, ha visszatér Szicíliába, ahol az utolsó éveket békés nyugalomban töltötte — visszatér Idával és kis fiával és csak az élet boldogságát élvezve, nem kell meddő küzdelmet folytatnia, futni engedni a bandát és boldogságával eltemetkezni a feledésbe és az elfeledettségbe.

Ez volna nagyon rövidre szabva Lengyel Menyhért darabjának meséje. Érdekes, nagy írói kvalitásokat viselő darab a Hálás utókor, melynek első felvonása klasszikus tökéletes-ségű. Sajnos, nem mondhatjuk ugyanezt a második és harmadik felvonásra, melynek hosszú dialógjai az események gyors lefolyását késleltetik. Itt, ott húzásokkal könnyen lehet se-

gíteni és A hálás utókor nagyon sok élvezetes estét szerezhet még annak a publikumnak, mely szereti az életet úgy megismerni, ahogy egy filozofus elme valójában kiismerte és elbénk tárta. Ime, ilyen sok szennyes van körülöttünk, legyünk riisen, hogy el ne merüljünk az élet kloakájában.

A hálás utókor bemutatója csak részben folyt le dicseretes előadásban. Föltétlen elismeréssel kell adóznunk Keszler Ruyderjának. A csalódások kálváriáját végig szenvedő rajongót sok nemes vonással, rokonszenvet keltő előadásban kreálta. Nagy és őszinte sikere volt. Az első felvonás után ötször hívták a lámpák elé és tisztelői babérkoszorúval lepték meg. Idát Kápolnay Juliska adta, játékban, beszédben kifogástalanul. Dolly Lajos Hegyi szerepében teljesen elhibázott alakítást mutatott be. Nem hinnők, hogy a szerző utasítására kell Hegyinek drnák zsidó zsargonban beszélni. Ez egy nagy stílus darab keretében ellen-szenves hatást gyakorol Dollynél, aki egyik legrokonszenvesebb színésznők, kétszeresen feltűnő és kifogásolható. H. Körösy Juci adta Ruydernét nagyon rosszul. Nem az ő egyéniségéhez illő szerep. Ezt a szerepet Novák Irénnek, vagy Harmath Józsaának kellett volna adni. Nagyon jók voltak Várnay Rápoli, Hunyady Sebess szerepében, Uj Kálmán Kerekes festő szerepében nyílt színen megtapsolták. Szathmáry kitűnő alakítást produkált, Zebegény író adta.

Az első felvonás után hangosan hívták a szerzőt is, aki azonban táviratilag mentette ki elmaradását.

Lengyel Menyhért darabja nagy hatást tett a közönségre és a mai sikerből ítélve még sokszor gyönyörköhetünk A hálás utókor mély-séges filozófiájában. H. G.

A képvásárló Arad.

Arad, december 19.

Vidéki városokban, ahol az intelligens közönség száma nem olyan tekintélyes, hogy belőle minden kulturmozgalomnak kellő számú támogatója akadjon, szinte páratlan az az erősen fellendült művészeti érzék, amely Aradon tapasztalható. Különösen a képzőművészetek iránt mutatkozik az utóbbi időkben olyan széleskörű érdeklődés, amelyhez hasonló — egész nyugodtan mondhatjuk, — egyetlen vidéki városban sincs. Hogy mennyire lábrakapott, sőt mondhatnók, divatos lett Aradon a képvásárlás, azt mi sem bizonyítja jobban, mint a Weisz és Klein cég által most rendezett Diószeghy kiállítás, amelynek sikere nemcsak a tárlatrendező cég ügyességét és érzékét, nemcsak a festőművész képeinek kvalitásos voltát, hanem az aradi közönség művészetszeretét és fejlett ízlését is bizonyítja.

A tárlaton eddig harminc kép kelt el öt-ezeröttszáznegyven korona értékben. A művásárlók a következők: Gutzjahr Mihály, Rosenberg Miksa dr., Kell Lépót dr., Solymossy Lajos báró, báró Bánhidó Antalné, gróf Bréda Viktorné, Sármezey Endre, Zima Tibor, Boros Béliné, N. Odón, W. Jenő, Seidner Bernátné, Palkert Henrik, Kovács Marcell dr., Csiky Tivadar dr., Vecsey Jenő, Parecz Béla dr., Stauder József, Reisinger Sándor. A tárlat legnagyobb vásznát Gutzjahr Mihály vette meg 1800 koronáért.

Arra, hogy egy pár napig nyitva lévő tárlat ilyen szép anyagi eredményt ért volna el, eddigelő Aradon sem volt példa. Megmagyarázza azonban ezt a jelenséget az, hogy a hangulatos, gyönyörű tájképek valamennyien arad-megyei részleteket ábrázolnak, olyan megkapó hűséggel, hogy valamennyi képen rá lehet ismerni a tárgyat képező tájrészletre. Ettől is

eltárlatva, a rendezés ügyessége is nagyszámú érdeklődőt vonzott az állandó műkiállítás helyiségeibe.

A tárlatot hoinap, pénteken és a zárják be. Amint az előjelek mutatják, a tárlat anyagi eredménye felül fogja haladni a 6000 koronát, mert a hoinapi, utolsó napra már többen jelentkeztek vevési szándékkal a kiállítást rendező cégnek.

* Pillangó kisasszony. A modern opera-irodalomnak ma hárarozottan Puccini a legjelentősebb munkása. Eddigi darabjai, a *Tosca* és a *Bohémek*, világszerte ismertek már, de ezeket az operát sikerben messze fölülmultra legujabb alkotása, a *Pillangó kisasszony* (Butterfly), amelyet legközelebb hoz színpadra az aradi színház. A darabból már javában folynak a próbák s valószínűleg a budapesti Opera egyik elsőrendű énekesnője fogja a címszerepet kreálni. Az operához teljesen új díszletek s jelmezek készülnek, úgy, hogy ez a bemutató ép olyan eseménye lesz zenei életünknek, mint az *Aida* színpadozata.

* Hófehérke és a hét törpe. Régi hagyományok szerint karácsony előestéjén szünetet tart az aradi színház. A gyermeknek számára azonban kedden rendez egy délutáni előadást s egy bájos tünderegett adnak elő, a *Hófehérke és a hét törpe* címűt. A poétikus darabot már ismeri az aradi gyermekvilág, amely bizonyára ezúttal is tapsolni fog Hófehérke szívéhez szóló történetének. Mire az előadás véget ér, már ráborul a városra karácsony áhítatos hangulata és nemsokára felgyuladnak a karácsonyfa aranyos gyertyalángjai. Ez a nap az, amikor minden, még a színpad is a gyermekeké.

A közoktatásügyi budget.

Apponyi a vidéki színészeiről.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 19.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délután érdekes ülést tartott, amelyen a közoktatásügyi tárca költségvetésével foglalkoztak. Az összes szónokok elismerőleg nyilatkoztak Apponyi Albert gróf kulturpolitikájáról, mire a kultuszminiszter hosszabb beszédben fejtette ki eddigi politikáját és röviden vázolta a jövőben követendő eljárását is.

Reméli, — ugymond — hogy ha a képviselőház elfogadja a határidőhöz kötött javaslatot, úgy több ideje marad a oseklevésre. Ezután rámutatott a 120,000 koronás emelkedésre a tanítók fizetésrendezési tételénél. A katolikus kongruát egyelőre azokban a keretekben óhajja a miniszter rendezni, amelyekben a nem katolikus hitfelekezetek viszonyai rendezve lettek.

A protestáns egyház segélyezésére vonatkozó javaslat szintén készen van. Reméli, hogy a felekezeti kérdések rendezéséről szóló törvényjavaslatokat rövid időn belül a Ház elé terjesztheti és akkor magukról is elesnek a Bizonny Ákos és Buzáth Ferenc részéről eilene hangosztatott vádak.

Ezután a vidéki színészet ügyével foglalkozott Apponyi Albert gróf. Elismerte, hogy azok a vádak, amelyek a vidéki színészet ellen felhangzanak, nagy részben igazak, de ennek főleg a közönség az oka. Kétféle sajtó van: a tisztességes és a zugsajtó. A közönség komolyabb része csak a tisztességes sajtót részesíti pártfogásban, de sokan vannak, akik nagy élvezettel olvassák a pornografiát. Így van ez a színészzettel is. A közönség egyrésze inkább a pikáns és a mulattató, mint a klasszikus darabokra vágyik.

Természetes, hogy a ledérség t-rjedése ellen minden lehetőt el fog követni. A Nemzeti Színházra ez nem vonatkozik, de azért ott is meg kell válogatni az előadásra kerülő darabokat.

Bejelentette azután Apponyi Albert gróf, hogy a harmadik egyetem tervét a jövő évi költségvetésben, fedezet hiánya miatt, mellőzni kellett. De miután késébevonhatatlan tény, hogy az országnak erős kulturális centrumokra van szüksége, már az 1909-iki költségvetésbe új egyetem és egy műegyetem tervét felvesszi. Persze az egyetemek létesítése nemcsak pénzügyi szempontból ütközik nehézségekbe, hanem mert az új kulturális erőket a kellő tudományos erővel kell ellátni.

A pénzügyi bizottság ezután a költségvetést úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta.

Halott a fogházban.

Szabadulás előtt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 19.

Az aradi királyi törvényszék fogházában ma haláleset történt. Meghalt Haibach István, egy lopásért elítélt rab, egy nappal a kiszabadulása előtt. A szerencsétlen embert, kit a nyomor vitt rá a bűnre, vérmérgezés ölte meg. Munkaközben, a dologteremben, egy rézdróttal megszúrta az ujját, de nem szölt erről senkinek. A rab előtt csekély jelentőségűnek látszó eset tegnapelőt délután történt. Tegnapra már nagyon megdagadt a jobb kéz és a sérült mutatónj, a karon pedig végigszaladó élénk piros vékony szalagok tanuskodtak a vérmérgezésről. Az orvos rögtön megállapította, hogy a beteg életben maradása teljesen ki van zárva, mert a mérgező anyag már az egész testet inficiálta, úgy hogy már a kéz vagy az egész kar amputálásával sem lehetett volna segíteni a szerencsétlen emberen. Ma reggel azután Haibach elvesztette eszméletét, ami délután bekövetkezett halálát kevésbé fájdalmasá tette.

Haibach, amikor az ujját a munkateremben megszúrta, ügyet sem vetett arra a kiszárgó néhány vércsapra, mert, — ahogy később mondta, — számlálgatta már a percek, melyek még el fognak telni kiszabadulásáig és nem akart „ilyen csekélyesség” miatt a kórházba kerülni.

Hogy Haibach miért várta oly nagyon kiszabadulását, az könnyen megérthető. Mindig becsületes ember volt, de balvégzete állandóan üldözte, úgy, hogy egyszer hetekig nem talált munkát. Az elkeseredettség és az éhség aztán rávitték a bűnre. A törvényszék pedig lopás miatt háromhavi fogházbüntetésre ítélte. Ez a büntetési idő holnap telne volna le és Haibach égett a vágytól, hogy ismét becsületes, munkás ember lehessen. Bent a fogházban az egész idő alatt megadással viselte a büntetést és reggeltől estig szorgalmasan dolgozott.

Példás viselkedése ellenszenvenessé tette rab társai előtt, de ezzel nem sokat törődött és egyikkel sem cimboráskodott. Mindig azt mondta a fogházőröknek, hogy majd meglátják, milyen becsületes ember lesz belőle, ha innen kiszabadul.

De vannak emberek, kiket a balszerencse a sirig és a sirba üldöz. Ezen szerencsétlenek közé tartozott Haibach is, ki az elszenvedett büntetés leteltének napján, mint a munka áldozata, holtan jut ki a fogházból.

Amiről beszélnek.

Egy „eset”.

Arad, december 19.

Ez a rovat rendszeren a vigaszt. Most azonban egész komoly dolog szorítja ki a mosolygást a fenti cím alól. Egy esetről van szó. Röviden és egyszerűen egy „esetről”, amelyet a riporter épp olyan közömbösen ír meg, mint Marinak, a szobaleánynak végzetes lugkófogyasztási műveletét. A riporterek, különösen a rendőrségre és a törvényszékre járók, igen kegyetlen és kőszívű emberek. Egy-két halálos katasztrófa, néhány öngyilkosság, öt hat évi fegyház: mindezt úgy írják le, mintha virágillatról, rózsanyílásról, madárcsipogásról, vagy más hasonló poétikus dologról volna szó. Mindez egyenként csak egy-egy esetet számít, semmi egyebet.

Szóval egy esetről van szó, amelynek szereplője egy előkelő, a legjobb társaságokban is gyakran megforduló uriaszony. Nem olyan uriaszony, aminő a rendőri riporterek mérsékelten csapongó fantáziájában olyankor terem, amikor nagyobb érdekesség okából egy-egy életunt varrónót előkelő uriaszonynak neveznek ki. A szőbanforgó hölgy, aki a szélesnek nevezett körökben a legnagyobb tiszteletnek örvend, egy igen kellemetlen esemény révén vált eset-alanynya s éppen ez indokolja, hogy a riporter kezéből kiragadva az érdekes ügyet, ebbe a mindig diszkrét rovatba helyezzük át.

Az eset szereplője nem csinált semmi különösebb dolgot, csak idegen ingót tulajdonított el jogtalanul. Az idegen ingó jogtalan eltulajdonítása tudvalevőleg igen gyakori dolog s a közéletben egyszerűen lopásnak nevezetik. Mivel azonban jelen esetben olyan személy követte el, akivel szemben nem használhatjuk ezt a pórias kifejezést, esetleg a jogi minősítés sérelmével is, a fent alkalmazott finom és disztíngvált körülírást vesszük igénybe. Egy szó, mint száz, az eset részletei a következők:

A szőbanforgó hölgy nemrégiben látogatást tett egy előkelő aradi családnál, amelylyel úgy ó, mint hozzátartozói a legbarátságosabb viszonyban állottak. Látogatás közben történt, hogy az eset hősnője egy értékes aranyláncot vett észre. Az aranylánc az egyik asztalán hevert, busan és elhagyatva. Meglátni s megszeretni őt, — mondhatnók a Nebántsvirággal, — elég volt, ah, egy pillanat, s nem nézve helyet és időt, egyszerűen eltüntette az aranyláncot. Ez ugyan nem rimes, de annál rémesebb valóság, amelynek súlyos következményei is lettek.

A látogatás után ugyanis a szőbanforgó család megdöbbenve konstataálta az aranylánc rejtélyes eltűnését. Természetes, hogy amint az szokás ily esetben, a gyanu a szobaleány felé irányult, de csakhamar kiderült, hogy ez az irányítás teljesen téves alapon nyugszik. A család egyik tagjának ekkor az a gondolata támadt, hogy hátha az eset hősnője akarta megtréfálni őket? Átment a hősnőhöz, aki azonban méltatlankodva utasította vissza azt a feltevést, hogy ő tréfából ilyesmit elkövesse. Es valljuk meg nyíltan, a hősnőnek igaza is volt: ő nem tréfából vitte el a láncot, hanem a legnagyobb komolysággal.

A család tehát feljelentést tett az esetről az aradi rendőrségen. A rendőrség nyomozott, a detektívek összenyargalták a zálogházakat és gyanujuknak minden elképzelhető irányban kifejezést adtak. Így állott az ügy, mikor az eset hősnője az esti órákban mélyen lefátyolozva beállított az egyik zálogházba és egy aranyláncot kívánt ott elhelyezni. Csupa véletlenségből azonban éppen jelen volt egy detektív is, aki a lánc láttára valóságos örömgörcsöket kapott. A lánc ugyanis a jogtalanul eltulajdonított idegen ingó volt.

A többit teljesen fölösleges leírni, tehát leírjuk. A detektív igazolására szólította fel a hölgyet, a hölgy megijedt, zokogni kezdett és elájult. Másnap pedig a megkárosított család bejelentette a rendő-

ségnek, hogy voltaképen lopásról szó sincs, mert a család egyik tagja *ajándékba adta 'a láncot'* az eset hősnőjének.

Hogy mi vitte az uriaszonyt erre a tetre, senki sem tudja, mert az eset hősnője igen jó mód-ban él. Mondják: kleptománia. Ez azonban már nem az újságíró dolga, hanem az elmeorvosé.

Kinos jelenet

Wekerle és Polónyi között.

Lovagias affér?

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 19.

A képviselőház folyosóján, amint budapesti tudósítónk jelenti, — ma délbén, az ülés befejezte után rendkívül kinos és nagy feltűnést keltő jelenet játszódott le Wekerle Sándor miniszterelnök és Polónyi Géza között. Ez a jelenet, amelynek esetleg lovagias uton lesz folytatása, fordulópontot jelent a Polónyi Géza életében, mert valószínű, hogy ezek után a miniszteri utasításra dolgozó ügyészség aligha fog a nagy perben olyan jó szolgálatokat tenni a többszörösen megbélyegzett ex-miniszternek, mint eddig. Meglehet azonban, hogy ez a jelenet is amolyan előre elkészített és Polónyi által inszenált színjáték volt, amelylyel azt akarták dokumentálni, hogy a kormány nem áll a Polónyi háta mögött a Lengyel-pörben.

Távirati tudósításunk a következő:

Ma délután, a képviselőház ülése után kinos jelenet játszódott le a folyosón. Az ülés végén Wekerle Sándor miniszterelnök azt a kijelentést tette, hogy kétféle politikust ismer: olyant, aki a maga bebecsületéből él és olyant, aki a mások bebecsületéből. Polónyi Géza magára vette ezt a célzást, mire Wekerle kijelentette, hogy őt sem akarja kivonni előbbi kijelentéseinek vonatkozásai alól. Polónyi újból fel akart szólalni, de Justh Gyula időközben berekesztette az ülést.

Az ülés berekesztése után Wekerle kísietett a folyosóra, Polónyi azonban felugrott és megállította a folyosón a miniszterelnököt.

— Mondd meg, — szólt hozzá izgatottan, — reám értetted-e azokat a szavakat?

Wekerle ki akart térni a válasz elől és kezével legyintve így felelt:

— Eh! Hagyjuk ezt a dolgot!

Polónyi azonban nem hagyta félbe a kérdezősködést, hanem most már izgatottan, vörvörös arccal állott Wekerle elé:

— Most már követelem — rikácsolta dühösen, — hogy nyilatkozzál: reám értetted-e, vagy sem?

Wekerlét is elhagyta a nyugalma és volt minisztertársát magázva, felelte:

— Hát ha követeli, akkor kijelentem, hogy igenis önre is értettem!

— Hiszen ez becstelenség! — kiáltott erre magánkívül Polónyi Géza. Azzal sarkonfordult és köszöntés nélkül távozott a Házból.

Az incidens a folyosón óriási feltűnést keltett. Híre jár, hogy a sértő szóváltásnak lovagias uton lesz folytatása.

Későbbi távirat jelenti: A Wekerle — Polónyi afférnak éjfélig nem volt fejleménye. Wekerle még nem provokáltatta Polónyit, de mint illetékes helyről értesülünk, az afférnak holnap folytatása lesz és bizonyos, hogy holnap valamely módon elintézik a kényes ügyet.

Váltók a szeparében.

A jószívű uzsorás.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 19.

Egy magasrangú budapesti államhivatalnok fia, annak az öröme, hogy letette az érettségi vizsgát, a nyáron nagyokat mulatott Ós budában. A fiatal ur minden éjjel a pezsgős pavilonokat bujta s mert a lumpolás sok költséggel járt, a zsebpénzéből nem igen futotta. De a pénzhányon mindig hamarosan segített.

Amint ugyanis az már szokás Budapesten, az éjjeli mulatók közelében mindig kéznél van egy uzsorás, aki a könnyelmű gavallérokra leselkedik s az éjfajta pillanatnyi pénzzavarokon szívesen segít. Ilyen mentőangyala volt az alig 18 éves, vagyonos családból való ifjunak Buchinger Izidor állítólagos kárptosmester s ennek a kompanistája, Kohn Salamon ékszerész. Ezek, valahányszor szükség volt rájuk, a közelben voltak s egy-egy válóblankettával állítottak be a szeparéba. Mámoros fejjel a mulató fiatal ember szívesen írt alá ilyenkor ezrekről kiállított váltót, melyekért az éréknek még a tízedét sem kapta s hozzá, Buchinger kérésére, még *atyja nevét is ráhamisította* a váltóra.

Az uzsorások egyike, Kohn Salamon előbb csak egy váltót peresített, amely 4000 koronáról szólt, de ekkor mindent meg tudott az apa s mert fia megrontóival kiegészni nem tudott, *főjelentette őket uzsora miatt*. Kiderült ekkor, hogy még egy csomó váló van a kezükben. A bíróságnál Buchingert letartóztatták. A fogsága azonban nem sokáig tartott, kaució mellett szabadon bocsátották.

Azóta Buchinger nemhogy megriadt volna, sőt ellenkezőleg, vérszemét kapott s amíg egy részt most sem akart egyezkedni, másrészt folyvást abban mesterkedett, hogy egy terhelő tanut, Meister Károly kávéházi ruhatárost *hamis vallomásra bírja*. Ezt látva, a panaszos magasrangú tisztviselő ügyvédje, Serényi Rezső dr. ismét azzal a kérelemmel fordult a törvény székhez, hogy Buchingert letartóztassák. Az előterjesztett kérelem folytán Székely vizsgálóbíró ma déle megejtálta az uzsorást, valamint a tanukat és a feleket kihallgatta, de Buchinger letartóztatását egyelőre még nem rendelte el.

HIREK.

Bartók püspök meghalt.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 19.

Az erdélyi református egyháznak nagy gyászja van: Bartók püspök ma meghalt. Az elhunyt püspök egyike volt a református egyház legkitűnőbb főpapjainak. Széles látköre, nemes szíve, jótékonyasága predesztinálták erre a diszes állásra, a melyet méltóan töltött be. A püspök haláláról kolozsvári tudósítónk az alábbiakat jelenti:

Bartók püspök ma délután ebéd közben rosszul lett, eszméletlen állapotba jutott, este fél hét órakor pedig *aggyvészés következtében meghalt*.

Délután a püspök még teljesen egészséges volt. Hosszabb ideig konferált Bánffy Dezső báróval, az erdélyi református egyház igazgatósági tanácsának elnökével. A délutáni gyűlés tárgyairól tanácskoztak. Délután két órakor a püspök ebédhez ült és ekkor állott be a katasztrófa. Az ősz lelkipásztor hirtelenül rosszul lett és eszméletlenül rogyott össze. Az előhi-

vott orvosok aggyérzést konstataáltak és ágybafektették, de minden segítség dacára este fél hét órakor bekövetkezett a halál.

Délután négy órakor Bánffy Dezső báró megjelent az igazgatótanács gyűlésén. Egyideig vártak a püspökre, de miután betegségéről értesültek, Bánffy báró megnyitotta az ülést. Éppen amikor a konferencia véget ért, hozták hírül Bánffy Dezsőnek Bartók püspök halálát.

Bánffy megrendülten jelentette be a gyász hírt az igazgatótanácsnak, amely a szomorú esetet jegyzőkönyvbe foglalta és megtette az intézkedéseket Bartók püspök temetése iránt. Az elhunyt főpásztor temetése vasárnap délelőtt tizenegy órakor lesz.

A barátságos Luegerhívó.

Arad, december 19.

Wekerle minapi beszéde közben többször közbeszólt egy hevesvérű fiatal kilépett képviselő, Nagy György, aposztrofálván a miniszterelnök szónoklásának egyes tételeit ezekkel a súlyos sértésekkel:

— Infámia, osztrák szemtelenség!

Kapott is akkor Nagy György alapos rendreutasítást, sőt majd hogy a mentelmi bizottság elé jutott a fiatal honatya.

Ma azonban már Ausztrliából is kapott rendreutasítást Nagy György.

Egy levél jött „Lueger hive” aláírással Bécsből, amely szintén megfelel Nagy György közbeszólásaira. Ime a levél.

Tisztelt Nagy Buc! 50 krajcáros?

Betyárok, csak várjatok, míg egy császár és királyi osztrák hadsereget mozgósítanak Románia ellen. Ha ezt el akarjátok érni, akkor csak használjátok fel semita mongol eredeti nemzeti honvéd bábuikat.

Ha mozgósítani kell, elsősorban a monarchia összes népe járjon el egyöntetűen az arcátlan ázsiai betyárcsöcselék ellen és akkor alaposan bánjanak el velük.

Mi az egész magyar állam? Valósággal semmi egyéb, mint egy fikció, egy guny, egy potemkiniáda. Főntartják, istápolják — fájdalom — a mi császári bajonettjeinkkel. Ha a maga lábára állítanak, az egész svindli 48 óra alatt összeomlana.

Éljen Haynau! Éljen Paskievics! Éljen Jellasics!

Lueger hive.

Nagy György a levél vételekor egy csöppet sem lepődött meg. Azt mondta csak:

— Ejnye de kár, hogy a címét ki nem írta! Így, ahogy vagyok, főlrándulnék Bécsbe, hogy ott a tenyeremet mozgósítsam Lueger hive ellen.

A harcias képviselő azonban a cím hiányában kénytelen volt megelégedni azzal, hogy a levelet összehajtva, eltegye politikai pályájának dicsőséges emlékei közé.

— Temesmegye helyettes főispánja. A belügyminiszter, amint megírtuk, Kabdebó Gergelyt, Temesvármegye főispánját szabadságolta, s e miatt Temesmegyének a hét elejére kitűzött tisztujtását december 30 ára kellett halasztani. A tisztujtás vezetésével Andrássy Gyula belügyminiszter Návay Tamás, Csanádmegye főispánját bízta meg. A megbízatás, amely legközelebb a hivatalos lapban is megjelenik, Temesvármegyében az összes egymással szemben álló pártok között örömet és megnyugvást keltett.

— Az ezredorvos halála. Budapest-ről táviratozzák: Mészáros Etele dr. honvéd ezredorvos — mint mai számunkban megírtuk — tegnap rejtélyes körülmények között meghalt. Ma ebben az ügyben egy elegánsan öltözött nő

jelent meg a rendőrségen, de kérte, hogy ne vét tartsák titokban. Azután elmondotta, hogy ő ott volt, amikor az orvos hirtelen rosszul lett. Nyugodtan beszélgettek, amikor egyszerre az orvos a dívánra zuhant, szívéhez kapott és eszméletlenül terült el. Azonnal orvosi segítség után akart nézni és sietségében nyitva hagyta az ajtót. Minthogy azonban félt visszamenni, villamosra ült és hazament. Vallomását a rendőrségen jegyzőkönyvbe vették. Később megint megjelent a rendőrségen, hogy valóságát ki egészítse és kérte, hogy azt is vegyék jegyzőkönyvbe. E szerint nem szerelmi randevun volt az orvosnál, hanem, mint páciens. Valami fülbaja van, amit Mészáros dr. kezel, aki a kezelés közben lett rosszul. Előbbi vallomását, mely nem felel meg teljesen a valóságnak, kijavítja. Tudniillik nem saját akaratából távozott, hanem az orvos küldte el, nehogy esetleg kompromittálva legyen. — A rendőrség most erőlyesen nyomoz, hogy mennyiben felel meg a ró vallomása a valóságnak és hogy nincs-e mégis szorosabb összefüggés az orvos halála és a nő szereplése között.

— A bulgáriai válság. Szófiából táviratozzák: A király tegnap érkezett haza. A kormány tagjai ma beadták lemondásukat.

— Gallert alezredes áthelyezése. A király, a mint a hivatalos lap mai száma közli, elrendelte, hogy Gallert Konrád vezérkari testületbeli alezredes, aki ez idő szerint a honvédségnél, a szegedi honvédkerületnél teljesített szolgálatot, — ezen alkalmazása alól felmentessék és vezérkari szolgálatra a közös hadsereghez osztassák be. Ez alkalommal elrendelte a király, hogy Gallert Konrád alezredesnek a szegedi II. honvédkerületi parancsnokságnál vezérkari főnöki minőségben teljesített több évi buzgó és sikeres szolgálatának elismerésül a legfelsőbb megelégedés kifejezése tudtul adassék.

— Vasuti szerencsétlenség. Máramaros-sziget-ről jelentik: A szabloncai vereshegyi erdőn átvezető iparvasuton végzetes szerencsétlenség történt. Ma reggel a 8 kocsi-ból álló vonat, mely Hosszumezőre indult, utközben kisiklott. A szerencsétlenséget a fékező okozta, ki nem értett a fékezéshez, minek következtében a vonat a lejtős uton eszeveszett sebességgel rohant tova a pályán. Az első kanyarulatnál, ahogy azt a vonaton lévők előre tudták, mind a nyolc kocsi lerepült a vágányokról és darabokra tört a pályatest mellett lévő árokban. A vonaton harminc ember volt. Közülük huszan többé-kevésbé súlyosan megsebesültek. Egy ember meghalt.

— A karácsony előtti vasárnap munkaszünet. Lapunk mai számában megírtuk, hogy a kereskedelemügyi miniszter a kereskedőknek és a kereskedelmi alkalmazottaknak a karácsony előtti vasárnap munkaszünetére vonatkozó egymással ellentétes igényeit aként elégitette ki, hogy a hó 22 nek munkaszünetét vasárnap déli 12 óráig felfüggesztette. Az aradi kereskedelmi és iparkamara e hírrel kapcsolatban arról értesíti az érdekelte kereskedőket és iparosokat, hogy a kereskedelemügyi miniszternek ez az intézkedése nemcsak a fővárosra, hanem a vidékre is érvényes és eszerint vasár-

nap az aradi iparosok és kereskedők is délig végezhetik az elárusítást és az eladott áruk házhozszállítását. Az irodai munkákra azonban a munkaszünet e részleges felfüggesztése sem terjed ki.

— Új ügyvéd. Az aradi ügyvédi kamara közbírré teszi, hogy Karácsonyi Sándor ügyvédet, Magyarpécska székhellyel, az ügyvédek lajstromába felvette.

— Pánik egy mozi-színházban. Budapestről táviratozzák: A Vigopara-Népszínház szomszédságában levő nagy mozi-színházban, az Apolló ban tegnap előadás közben tűz ütött ki. A színházat ugyanis közönséges kokszt kályhákkal fűtik, amelyeket faburkolat vesz körül. Az álszott kályhából kiugró szikrák meggyújtották ezt a burkolatot. A publikum érezte a füstszagot és mind nagyobb és nagyobb lett a türelmetlenség, amikor valaki elkiáltotta magát:

— Tűz van, tűz van! Meneküljünk!

A közönségben erre óriási pánik keletkezett és az emberek hanyat-homlok rohantak kifelé. A nagy tolongásban többen könnyebben megsérültek, komolyabb sebesülés azonban nem történt. Azonnai telefonáltak a tűzoltóknak, mire azonban ezek megérkeztek, a tüzet már eloltották. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— A Maros szabályozása. A Tiszavölgyi társulat központi bizottsága terjedelmes évi jelentést adott közre, melyben a társulat pénzügyi helyzetének ismertetése után hosszasan méltatják a Tisza és mellék folyónak már végrehajtott szabályozási munkálatait, valamint a még végzendő munkálatok tervét. Tiszaúj-laktól Titelig 450 kilométerrel rövidült meg a Tisza útja. A legközelebbi jövő feladata lesz a pariszagatások lehető megelőzése, a meder-elszélesedések megjavítása. A Körösökön a végrehajtott szabályozási munkákon kívül már a hajózhatóvá tétel előmunkálatai is megkezdődtek. A Maros folyó szabályozására előirányzott 7.600.000 koronából eddig még csak 3 076 415 koronát használtak fel és a folyó rendszeres szabályozása Konoptól Aradig és Makótól a torkolatig részben sikerrel is befejeződött. A legközelebb végrehajtandó szabályozási munkálatok legnagyobb részben a hajózás érdekelt lesznek hivatala szolgálati.

— Baleset vadászaton. Sárvárról jelentik: Nagyobb vadászat folyt a napokban a jáki apátság bérlejtje, Gombás András vadászterületén. Gombás tizenhét éves fia, Kálmán, ki akarta venni a töltényt fegyveréből, de közben a ravasz lecsapódott és a töltény 4 mm. es sörétje végigsöpört a partoldalon, hol a hajtók álltak. Véletlen folytán egy szem sörét Cziráki Szép József hajtófiut füléből érte és rögtön halált okozott. Azonkívül még három hajtófiu sebesült meg. Gombás a szerencsétlenség után Szombathelyre utazott és önként jelentkezett a kir. ügyészségnél.

— Furcsa küldemény. Fiuméből írják: A fiumei rendőrség sajátos esetben folytat nyomozást. Néhány hét előtt a vasúthoz egy küldemény érkezett Triesztből. Egy láda volt, amelyet Görögországba kellett volna továbbítani. Minthogy Triesztnek van csak közvetlen összeköttetése Görögországgal és nem Fiumének, a vasút arról értesítette a földadót, hogy rendelkezék a küldemény felett. A válasz

azonban elmaradt, mire a ládát egy fiumei szállítónak adták át. A küldemény tartálya az ide oda szállításhoz eltor. A tartalom sajátos formája gyanút keltő volt, átadták a rendőrségnek és itt kiderült, hogy egy tökéletes bankóprés volt a láda tartalma. A vizsgálatot erőlyesen vezetik.

— Az Acsev. alapítóinak arcképei. Az A. Cs. E. V. igazgatósága néhány hónap előtt elhatározta, hogy megfesteti a vasút alapítóinak arcképét. A munkával Balla Frigyes, az ismert nevű aradi festő bízták meg, ki ma adta át a befejezett arcképeket az igazgatóságnak. A festmények gyönyörű kivitelben, élethűen ábrázolják Aczél Pétert, Lonovics Józsefet és Klein bárót. Akik látták a képeket, valamennyien a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak a festőművésznek felette sikerült három legújabb alkotásáról.

— Földrengés Avellinóból táviratozzák: Ma este 8 óra 25 perckor Salernóban heves földrengést éretek. Eddig nem érkezett semminemű kárról jelentés.

— Ragalmazás. A Tribuna tavalyi, január 13-iki számában Zigrea Alexa több sértő kitételest használt „Egy válasz” című cikkében Jonescu Péter, karánsebesi tanár, Jonescu Miklós dr. ügyvéd és Jonescu György lelkész ellen. A sértettek ezért vadat emeltek Zigrea ellen, de az aradi királyi törvényszék megszüntette a ragalmazás miatt indított büntető eljárást és Jonescu Györgyöt, a főmagánvádlót, a bűnügyi költségek megtérítésére kötelezte. Ezt az ítéletet most a nagyváradi királyi ítélőtábla megváltoztatta, a büntető ügyiratokat pedig a Jonescu György lelkész által panaszolt ragalmazás vétségének elbírálása végett a nagyváradi királyi törvényszékhez, mint esküdtbíróshoz tette át.

— Üveggé változott testrészek. Hegedüs József dr. az angyalföldi tébolyda volt orvosa, amint már megírtuk, a hó 25-ikén és 26-ikán délután öt órakor tartja meg szenzációs előadását a Központi Szálló földszinti nagytermében. Hogy milyen érdekfeszítő dolgokat ad elő az istenáldotta színésztehetséggel rendelkező orvos, arra nézve elegendő megemlítenünk, hogy Hegedüs egy mániakust fog eljátszani, a kinek az a mániája, hogy testrészei lassan üveggé változnak. Két lába már át is változott. A mániákus folyton az ágyát őrzi és borzalommal tölti el az a gondolat, hogy rá kell állania üvegből való lábaira, melyek rögtön összetörnek. A jeleneteket Hegedüs ágyban fekvő, két személy segédkezővel játssza meg. Az érdeklődés az előadás iránt olyan óriási, hogy már alig kapható jegy az előadást rendező Weiss és Klein cégnél. A még fennmaradt csekély szamu jegy még kapható a cégnek a Minorita palotában levő helyiségében.

— A talácsi tragédia. Megírtuk, hogy a múlt héten Weisberger Lipót talácsi kereskedő és neje valami okból kifolyólag összeveszték és a férfi ültelgette az asszonyt. Weisberger sógora, Czuker erről értesülve, erőlyes hangon vonta felelősségre sógorát. A hangos szóváltást tettlegesség követte. Czuker végső dühében revolvért rántott elő és ötször rálőtt sógorára. Mind az öt golyó talált. Weisberger eszméletlenül rogyott össze. Az eszméletlen állapotban lévő embert beszállították az aradi közkórházba, ahol ma déiben meghalt. A holttestet orvosszakértők ma felboncolták és megállapították, hogy a halált az áldozat hasába fúródott golyó okozta. Czukert ma letartóztatták és holnap átkísérik az aradi ügyészség fogházába.

Sirolin

Ez az az érvényes és a testület, megadott a közhely, váladékot, éjjeli izmokat.

Tüdőbetegségek, hurutak, számkököhögés, skrofulózis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által saponia ajánlva.

Minthogy értékesen utaztatott is kínálnak, kérjen mindenképpen „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche”

Ez az az érvényes és a testület, megadott a közhely, váladékot, éjjeli izmokat.

— Költő és orvos. Egy budapesti kávéházban két fiatal ember ül. Mindkettő szomorú, e'szontyolódott, ami érthető is. Mert a két jóbarát közül az egyik költő, akinek soha egy verse sem lát nyomdabejtését, a másik orvos, akihez még tévedésből sem kerül páciens. Az egyik — a költő — nagyot sóhajt.

— Mi baj pajtás? — kérdi a másik.

— Mi baj? Istenem, költő vagyok, már huszonöt éves és még mitsem tettem a halhatatlanságért.

— Mi az — felelte a páciensnélküli orvos — hozzád képest? Én már huszonnyolc éves vagyok és még mitsem tettem a *halandósággért*.

— Baleset a malomban. Temesvárról jelentik: Fényesi József, az Erzsébet-malom munkása tegnap este lisztes zsákok rendezésével volt elfoglalva. Munkaközben a hatalmas zsákrakás közepéről kihuzott egy zsákot, mire az egész rakás megingott és még mielőtt Fényesi kikerülhetne volna, az egész súlyos zsáktömeg ráesett és maga alá temette. Ezméletlenül állapotban huzták ki a zsákok alól a szerencsétlent, aki oly súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy felgyógyulásához kevés a remény. Lakásán ápolják.

— Legalkalmasabb karácsonyi ajándékok Grallert J. és Fia ékszerésznél zsufolt raktár briliáns függők, gyűrűk és más ékszerekben Olcsó arany collier lorgnon láncok. Mindennemű arany, ezüst, tulla és acél zsebrak, elsőrendű gyártmányok. Nagy ezüst áruaktár, 6—12 személyes ezüst evőkészletek. Külön china-ezüst osztály. Rendkívül olcsó árak. 2912

— Feledhetetlen karácsonyi ünnepe lesz annak, aki szeretettel jel jóvoltából, legkedvesebb karácsonyi ajándékját, valamelyes szép ékszer-tárgyat Weinberger Ferenc jóhírű és népszerű ékszerésznél üzletéből Arad, Andrassy tér 20. kapja. Az bizonyára boldog karácsonyi ünnepekre ébred. Leltári áron árusítja tuihalmozott ékszer, óra és ezüst árukat, ragadja meg mindenki a jó alkalmat, hogy kevés pénzért, maradandó szép emléktárggyal lepje meg szeretteit. Városi és megyei telefon 439.

— Rum compositio 1 literhez 20 kr. Likör aroma 1 literhez 30 kr. Vojtek és Weisznál. 201

EGYESÜLETI ELET.

(*) Meghívó. Az „Aradi első közöskönyha önszegélyző társaság” folyó évi december 28-án szombaton délután 6 órakor a városháza emeleti kis tanácstermében rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés tárgya: a) Az első havi számadás bemutatása; b) megüresedett állások választás utján való betöltése; c) esetleges indítványok. Botka István, elnök.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsze.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása —

Budapest, december 19.

Amerika 1/2-el olcsóbb. Teljesen üzletellen, lanya. Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli szarlat	Északi szarlat
Buza áprilisra . . .	13.16—13.17	13.13—13.14
Zab áprilisra . . .	8.43—8.49	8.45—8.46
Rozs áprilisra . . .	12.11—12.12	12.07—12.08
Tengeri májusra . . .	7.81—7.82	7.79—7.80

Zárul 5 órakor:

Csatorák hitelrészvény	629.75
Magyar hitelrészvény	761.50
Közmű vasút részvény	568.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— December 19. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felett súlyban — fillérig; közép páronként 300—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felett súlyban 120—122 fillérig; fiatal közép páronként 351—380 kilogrammig terjedő súlyban 123—125 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 126—128 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felett súlyban — fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. Sertéslétszám: December hó 16. napján volt készlet 25.663 darab, december 17. napján felhajtott — darab, december 17. napján elszállított 351 darab, december 18. napjára maradt készletben 25.312 darab. A hizottsertésüzlet irányzata: Változatlan.

DEGENEK ARADON.

— December 19. —

Fehér Kereszt-szálloda. Br. Nyéky Ilonka birtokosnő M.-Dombegyháza — Szita Jenő igazgató és neje Budapest. — Back Jenő kereskedő Szeged. — Kliment Adolf kereskedő Bécs. — Bartha Andor bányamérnök és neje Resica. — Viola Emil bányamérnök és családja Resica. — Major István bányamérnök és családja Anina. — Palinyai Oszkár bányamérnök Anina. — Grosszman Lajos mérnök Szeged. — Deák Sománé és leányai Temesvár. — Zenger Márk kereskedő Nagyvárád. — Juhász Elemér lelkész Nagyvárád. — Erdélyi József lelkész Nagyvárád. — Lengyel Soma igazgató és neje Debrecen. — Bagaméri István főellenőr Szeged. — Kozma József hivatalnok Szászrégen. — Gerő Sándor főkönyvelő Szászrégen. — Jellinek Ede igazgató Fiume. — Fernbach Pál kereskedő Lupény. — Zoltán Lajos hivatalnok Lupény. — Balog Imre dr. orvos és családja Nyíregyháza. — Kertész Mihály fakeskedő Kolozsvár. — Gonda Vilmos fakeskedő Kolozsvár. — Hány Arthur mérnök Velence. — Kurtág Rudolf vendéglős Ujvidék. — Ladányi Aladár bérlo és családja Szabadska. — Megyesi Pálné gyáros neje és családja Mosony. — Szalay Dániel gyáros és neje Mosony. — Varga Imre dr. orvos Nagyszalonta. — Lisszauer Adolf utazó Budapest. — Neu Jakab utazó Budapest. — Rechnitz Lipót utazó Budapest. — Roth Vilmos utazó Budapest. — German Frigyes utazó Budapest. — Jovánovics János utazó Budapest. — Pálint Jakab utazó Budapest. — Kovács Imre utazó Budapest. — Módos Antal utazó Bécs. — Keszler Samu utazó Bécs. — Központi-szálloda. Versching György birtokos Gizellafalva. — Ribarovich Gyula közjegyző Sziklás. — Ribarovich Tamás közjegyző Karlóca. — Solymos Samu dr. ügyvéd Temesvár. — Szombathy György dr. birtokos Szécsány. — Bartha Lajos mérnök Petrózsény. — Boszlav Adolf szám. ellenőr Budapest. — Adler Armin mérnök Orosháza. — Demeter Zsigmond osztálymérnök Jászberény. — Lövinger József mérnök Püspökkladány. — Szabó Béla mív. hivatalnok Ujszász. — Dárdai Ede bizt. igazgató Budapest. — Maloty János magánzó Nyíregyháza. — Odvosy Mátyás szolgabíró Rákospalota. — Holticnt Henrik hivatalnok Vác. — Mantich Jenő bérlo Szonok. — Tausig Jenő vállalkozó Szonok. — Lukacs Lajos utazó Budapest. — Schloss Béla utazó Bécs. — Rechmeister Lipót utazó Budapest. — Ungár Manó utazó Budapest. — Fischer Mór utazó Budapest. — Begler Hugó utazó Bécs. — Hegedüs Sándor utazó Budapest. — Grosz Jenő utazó Budapest. — Stern Zsigmond utazó Budapest. — Pollák Sándor utazó Budapest. — Kohn Jenő utazó Lugos. — Sehlesinger Jakab utazó Budapest. — Steiner Ignác utazó Budapest. — Kovács Aladár utazó Budapest. — Tombó Ferenc utazó Budapest. — Bröder Jenő utazó Budapest. — Márkus Ottó utazó Budapest. — Rosenfeld Mór utazó Budapest. — Baron József utazó Budapest. — Mikes Jenő utazó Budapest. — Vass-szálloda. Róth S. utazó Budapest. — Horváth István földbirtokos Bánlak. — Szép Lajos iparos Verespatak. — Schöm Armin utazó Bécs. — Weisz Emánuel utazó Bécs. — Schneider János utazó Bécs. — Löwenbach Dező utazó Budapest. — Schluger Benő kereskedő Borkut. — Wellesz Dávid kereskedő Orosháza. — Zöllinger Sándor kereskedő Dunapataj.

Nemzeti Színház.

Péntek, 1907. évi december hó 20-án:

6) bérlet.

9) bérlet.

A halás utókor.

Színjáték 3 felvonásban. Irta: Lengyel Menyhért

Dr. Ryder	Kosztler H.	Sebestény	Szathmáry
Márta	H. Körösy	Kondos	Mord S.
Ida	K. Kápolnai	Fantassos	Móry L.
Kapellm.	Várnay J.	Tóth	Kulcsár L.
Dr. Hegyi	Delli Lajos.	Glatkötő	Szabó A.
Sebest.	Mányadi J.	Ujvági	Balady E.

Kiadása este 7 és fél órakor.

Legszebb

karácsonyi ajándék a könyv!

KERPÉL IZSÓ

könyv-, zenemű és papírkereskedése

Aradon, Andrassy-tér 20. sz.

(Fischer Elíz palota.)

Az idény összes újdonságai

és minden bárhol hirdetett

ifjúsági irat
raktáron.

Képes és meséskönyvek

óriási választéka. Ajándéku alkalmas kifogastalan állapotú díszművek és ifjúsági iratok antiquarice is meglepő olcsó árakon kaphatók. Leszállított áru művek jegyzékével készséggel szolgálok.

Karácsonyidiszek

igen nagy választéka, gyönyörű újdonságok. Különlegességek:

= csillagszóró =

karácsonyi csodagyertyák

és működő angyali harangok.

Diszlevélpapírok

nagy raktára. Dus választék, olcsó árak!

Festék-dobozok.

Égető apparátusok

és égetésre alkalmas

fatárgyak.

Emlékkönyvek és bármely vallású

imákönyvek nagy választéka.

Legszebb karácsonyi és újévi te-

velező lapok. Eredeti újdonságok.

Legdivatosabb névjegyek azonnali

készítése. Kölcsonkönyvtár és ze-

nemű kölcsönző intézet. Szolid

árak pontos kiszolgálás.

Vidéki megrendelések is a legnagyobb figye-

lemmel intéztetnek el.

Városi és vidéki telefon 335. sz.

Kiváló tisztelettel: Kerpel Izsó,

könyv-, zenemű és papírkereskedő.

Fogorvosi

és
fogtechnikai műterem.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Aradon, József főherceg-ut 1. sz. házban

fogorvosi és fogtechnikai műtermet nyitottam, a hol minden a szakmába illő műtéseket pontosan és és jutányosan végzek.

Kiváló tisztelttel

VAJDA BENŐ

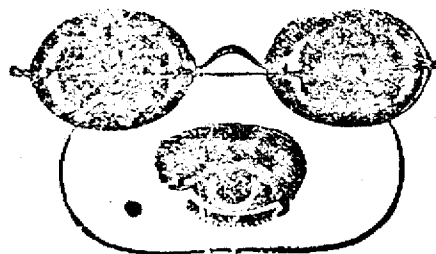
1572 fogorvos.

Elsőrendű látszerész úr.

DICK SAMU

órák és látszerész

Arad Andrássy-tér és Weitzer János-utca sarkán

Elad és javít mindenféle órákat kézi jóállás mellett a legolcsóbb árakon Raktáron tart mindenféle színházi látszereseket a legkülönbözőbb kiállításban. Legfinomabb lorgnettek orrcsipek és szemüvegek arany ezüst nickel és tekenős béka csont keretekben. legjobb üvegekkel

• Nagy raktár sűrűségi fokmérőkben, bur. must és szesz részére, továbbá mindenféle hőmérők, mindenféle kivitelben. 2413

Szemüvegek és orrcsipek orvosi rendelet szerint azonnal készíttetnek

Permetező javítások elfogadtatnak

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

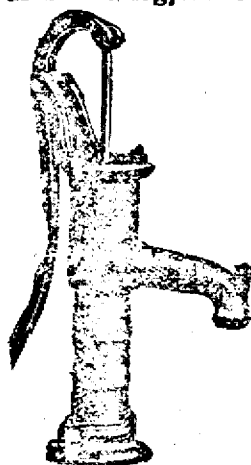
és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyárban.

A szivattyú hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak a szőlő és egyéb tisztáltságot azonnal továbbíttatnak, ezáltal a szivattyú nem romlik és a bort nem renthetja, a gépezet jó működéseért 8 évi jótállás, ingyen javítás

Tűzi fecskendők

Selyő szelepekkel. Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működéseért 8 évi jótállás (ingyen javítás) hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű belü

gummirozott, kendercsövek a legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló

csövekkel

olcsóbbak és jobbak, min bármely más vagy külföldi gyárban.

Hönig Otto

a. királyi szabadalmazott tűzi fecskendő és szivattyú készítő. 290

Arad. Rákóczi-utca 27

Nagy karácsonyi vásár!

A ki

finom arany ékszer,
pontosan szabályozott órát

akar venni, rendkívül olcsó árban, az forduljon bizalommal

ZINNER VILMOS

ékszerész és műoráshoz

Arad, Forray-utca, Nádasdy-palota.

Nagy választék finom china ezüst-disz-tárgyakból.

Tört aranyat, brillians köveket a legmagasabb árban veszem vagy becserélem.

351

Nagy karácsonyi kiállítás

már megkezdődött

Reich EL.

színházi versenybazárában

Szabadság szoborral szemben.

Külön átalakított helyiségében a vevő közönség legnagyobb kényelmére gyermekjátékokban és disztárgyakban az idényre óriási választék még soha nem létezett árakban

5, 16, 25, 45 és 90-es csoportokban beosztva.

Tájékoztatásul egy rövid kivonattal szolgálók a t. vevőközönségnek:

25-ös csoport:

Óra szerkezettel, vonat, automobil bohóc, omnibus, zenélő doboz, nickel vasaló, zongora 8 billentyűvel, elszakíthatatlan képes könyv, mesés könyvek következők: Robinson, Grün, Andersen, Ifjúsági Tündérvilág, társas játékok, 100-nál több öltözött babák, valódi francia babák 22 centiméter nagy, felhuzható zseborák, takarékos tüzhelyek, söprű készlet, bádög állatok, csengő kerék huzható, iron három részben kulcs alakban, kés, iron és toll, kardok, puskák, csákók, hegedők, szobabutorok, konyhaeszközök, vas katonák, törhetetlen celluloid babák, varázs doboz táncoló figurával, stb.

45-ös csoport:

Felhuzható óra szerkezettel, villanyos kocsi felsővezetékekkel, automobil színes vonatkocsikkal, erőművész, bohóc és minden fajta állatok, motoros omnibusz, gőzhajók, bugó onga zenével, ideál szoba fegyver céltáblával, hordós kocsi, teljes katona-felszerelések, bajonet lack szíjjal, 6 személyes porcellán készlet, bárány hanggal, törhetetlen katona 6 drb., képes és mesés könyvek, baba-kocsi gummi kerékekkel, bádög konyha edények, b rendezett fürdő szoba, szénvasaló, moszarak, pénzpersely órával és csengővel, csont dominó, nagy gummi babák, kettős huzható nyul, huzható bohócok, kézi nyomdák, Laterna Magicák, gőzgépek, képes kockák 12 kockával, kőépítő szekrény, számoló gép, felsőfoltható dobok, stb.

90-es csoport:

Huzható állatok bőrrel bevonva, nagy bárányok hanggal, törhetetlen lovas katonák és állatok maskeből, felszerelt vázák, állatsereglet, felhuzható vasutak sinner és minden létező alakok és állatok, gőzgépek, hajók, Richter szekrények kőből, lombfűrészes garnitúr, kemény Schack-figura zárható táblával csont dominó 45 kővel és sok 100 és 100 más cikk.

Mozgékony francia babák fából.

Nagyság centiméter 26 28 30 32 34 36 38 42 46 50 54 58 64

árak: 35 40 45 50 60 80 90 110 145 160 180 210 250

azonkívül bőrtestű, öltözött és celluloid babákban a legnagyobb választék.

A nálam vásárolt babákat ingyen javítom és minden létező javítások elfogadtatnak.

Karácsonyfa-diszekben óriási választék.

Grammofonok és fonografok, hengerek és dupla lemezek a létező legolcsóbb árakban.

Hintalovák minden létező nagyságban.

Disztárgyak:

Képes lap album plüschből 45 krtól, emlékkönyv plüschből 25 krtól, varró casetták, aufzatz 6 tányérral 90 kr., pálinkás készlet 45 kr., mosdó-, étkező-, kávé- és theás készletekben óriási választék, továbbá himzett bőr tárcák, virágvázá, órák, márvány állványok, disz asztalok, dohányzó készlet bronzból és számtalan sok más tárgyak.

China ezüst tárgyakban alkalmi vétel.

Férfi selyem ernyők otomán széssel 1 frt 70 kr. és még számtalan itt fel nem sorolt cikkek.

2758

Minden vevőnek ingyen fénykép nagyítás.

Ertesítés!

**Aradon, Atzél Péter-
utca sarok, a színház
főbejáratával szem-
ben, Zrinyi-utca.**

Van szerencsém értesíteni Arad
és vidéke nagybecsült közönsé-
gét, miszerint a közelgő idény be-
álltával raktáromat minden-
nemű bőrökkel felszereltem,
melyből a legszebb és legjobb
kivitelű 2632

uri és hölgy cipőket

készítek,
miért is becses rendelésüket kérem
vagyok kitűnő tisztelettel

Wolf J.

uri és hölgy cipész.

Kitűnően égő nagy hőfoku

HAZAI KÖSZÉN

mm.-ja 3 kor. 40 fill.

házhoz szállítva (legalább
5 mm. vételnél) 3.60 kor.

Kapható:

Engel Gyula

Boros Béni tér 29. és
Lövész utca 1. a.

üzleteiben.

Telefon 521. és 175. 2804

Weisz Márton

uri női- és gyermek cipész.

Van szerencsém Aradváros és
vidéke nagyérdemű közönségének
becses tudomására adni, hogy az
ősz idény beálltával a legfinomabb

női- és férfi cipőket

mindenféle kivitelben, valamint a
legtartósabb 2596

gyermek cipőket készítek.

Becses megrendeléseket kérve

Weisz Márton

uri- és női cipész

Arad, Deák Ferenc-utca 4. sz.

242 TELEFON 242

Villanycsengő

javitásokat

villanyvilágítási

bevezetéseket szaksze-
rűen eszközöl 2843

Kalmár József

Arad, Salacz-utca 2.

Legfinomabb francia

Illatszerek és

Illatszer Casetták

ajándékozásra különö-
sen alkalmas. 311

Vojtek és Weisz

drogueria és parfumeria nagykereskedés

— ARADON. —

1099—1907. I. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. földmívelésügyi Minister ur az 1907. évi novem-
ber hó 29 én kelt 73870/m. 1. számú rendeletével a csálai és
barackai állami szőlőtelepeken eszközöndő építkezési munká-
latokat, u. m. munkás-pihenő színek, borjuistálló és takarmány-
kamrának, takarmányraktárnak, végül présház építési munká-
latainak vállalat útján való foganatosítását rendelvén el, a
fentemlített munkálatok kivitelének biztosítása céljából az
1908. évi január hó 10-ik napjának délelőtt 10 órájára az aradi
m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében (Nagykör-ut 6. sz.)
tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi mun-
kálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, szabályszerűen
kiállított, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett aján-
lataikat közvetlenül vagy posta útján az ajánlati költségvetés-
sel együtt a kitűzött nap délelőtt 10 órájáig annyal inkább
igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe
vételt nem fognak.

Az ajánlatok borítéka: „Ajánlat az 1099—1907. I. számú
hirdetésben kiírt s a csálai és barackai állami szőlőtelepeken
eszközöndő építkezések munkálataira” felirással látandók el.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, s az aján-
lati költségvetés végösszege 5%-ának megfelelő bántpénznek
bármely állampénztárnál (adóhivatalok, vámhivatalok, sóhiva-
talok stb.) történt letételét igazoló pénztári nyugta vagy an-
nak közjegyzőileg hitelesített másolata — esetleg a bánt-
pénz összegéről szóló feladó vevény csatolandó. Készpénzt vagy
értékpapírokat csatolni nem szabad.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művel-
t és vállalati feltételek alólirott m. kir. államépítészeti hivatalnál a
rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Az ajánlati minta nyomtatványa ikenként 10 fillérért az
ajánlati költségvetés pedig ikenként 1 koronaért ugyanott
megszerezhető.

Arad, 1907. évi december hó 17-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Tápértékben leggazdagabb,
Hatásában felülmulhatatlan
a Hajós-féle kellemes ízű

Csukamájolaj.

Gyermekek és felnőttek által egyaránt kedvelt.

Ára egy üvegnek 2 korona. 313

Fagydaganatok elmulasztására
Fagyviszketegség biztos megszüntetésére

kitűnő hatású szer a Hajós féle

FAGYBALZSAM.

Egy üvegnek az ára 70 fillér.

Tyúkszem már nincs többé!!

Igy kiáltanak ezren meg ezren, akik a Hajós-féle

ANAGALLIN

használlák. Ára egy üvegnek utasítással 70 fillér.

Fenyőillat a szobában. Ára 70 fillér.

Ibolya, Gyöngyvirág és Heliotrop szobailatok, üvegje 70 fillér.

„Never” amerikai gummikülönlegesség, a képzelhető
legjobb óvszer. 6 drb. egy eredeti femdobozban 2 kor.

Fenti szerek valódi minőségben kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratóriumában

Arad, Andrássy-tér 22. sz., a meggybazzai szemben.

Az esztendő legújabb üzeméhez tartozó javítások elfogadtatnak.

BAUER GYULA

Arad, Minorita palota.

A legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándékok a legnagyobb választékban.

Alánlja jótállás mellett valódi faragott tajték pipáit és szipkált, a legszebb és legfinomabb kivitelben, azonkívül valódi borostyán cigaretták és szilvászopókait. Raktáramon tartok azonkívül a legszebb és legfinomabb esibukokat valódi tajték és török-agyagból készütek stb.

A legjobb minőségű meggyfa és szilvafa szárok nagy raktára
Áruim valódiságáért írásbeli jótállást vállalok.

Videki rendeléseket pontosan eszközölök.

APRÓ HIRDETESEK.

Rongált dobozu levélpapírokat
minden elfogadható árban kiárult Inquax 1. és Fia könyvkereskedése Arad. 261

Fleischmann Zsófia
művelésnő Massouse, lakását november hó 1-től Vörösmarthy-utca 3. szám alá helyezte át. 2690

II év óta fennálló
mosóintézet Arad legforgalmasabb helyén esaládi viszonyok miatt azonnal elesón eladó. Cím a kiadóban. 2978

Méz!!
5 kgr. csomago mézet posta bédönökben utánvétellel bérmentve szállít 7 koronáért Szatmári Szabó István méhésze, Pankota. 2957

Új könyvek
50-90%-os alkalmi árleszállítás, mely 1908. február 1-ig marad érvényben. Kizárólag jó művek. Árjegyzék ingyen. Kerpel Izidó könyvkereskedése Arad. 1921

Három

vagy négy szobás lakás kiadó
Esetleg két-két szobánként is kiadó. 2970

Jóforgalmu kávéház
belváros, sarok 2 utcába ablakkal, a tulajdonos betegsége miatt azonnal jutányosan eladó. Bővebbel szolgál Bngl Fülöp, kávéház Szeged. 2971

Kereseték
a belvárosban, lehetőleg a főter közelében egy 3 szobás utcai lakás, minden hozzátartozó mellékhelyiséggel január 1-ét vagy 15-re. Cím a kiadóban. 2988

Más vállalat miatt
1908. május elsejére átadom jó forgalmu fűszer-üzletemet, mely trafik és korlátolt italmeréssel is bír. Bővebbet Baumann Ignác, Boros Béni-ter 22. h. sz. 2978

Egy jó menetű
szatmári üslet, dohány és italmeréssel egybekötve, esaládi okok miatt azonnal átadó. Cím a kiadóban. 2608

Magyar, német

felolvasónőnek ajánlkozik intelligens hölgy. Cím. özv. Pollákné, Thököly Imre-utca 5.

Olesón eladó
1 új hajós varrógép, 1 két ajtó Wertheim Cassa. Bldhauer, Orczy-utca. 2987

Egy jó karban lévő
Rusten-féle 8-as eséplőgép eladó Megtekinthető Singer Izrael tornyai gazdaságában. 2982

Ajánlkozik
egy 5 évi gyakorlattal bíró gépkezelő. — Cím a kiadóban. 2985

Kerekes Pál
gép harisnya kötőszeta

ARAD, Kossuth-utca 66. szám.

Elfogad megrendeléseket új harisnyák megkötésére, használt harisnyákat megtevelésére. Készít mindennemű férfi és gyermekharisnyákat minden színben és erősségekben. Továbbá gamasnit, alsósoknyát, kockyút, gyermek ruhát, alsó inget és nadrágot trikót d-eket, hálósapkát, térdmelegítőt stb. 2588

1071—1907. végtr. sz.

Árverési hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében az aradi kir. törvényszék 15127. számú elrendelő és az aradi kir. járásbírósnak 1907. V. 2183/2. számú kiküldő végzése folytán Kneffel Károly és Fia cég végrehajtó javára, Tóth Béla és neje Tóth Béláné aradi lakosok ellen 222 kor. 50 fill. tőke és jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás alkalmával az 1907. V. 862/2. sz. jegyzőkönyvben bíróság le- és felülfoglalt 884 koronára becsült szoba butor és egyebekből álló ingók a még fizetetlen összeg kielégítésére a helyszínen vagyis Aradon, Sörház-utca 9. sz. alatt 1907. évi december hó 20. napjának d. u. 5 órájára kitűzött nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett becsáron alól is el fognak adani. Amennyiben az elárveresendő ingókat mások is le és felülfoglaltak, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Aradon, 1907. évi december hó 5. napján.

Najmányi Béla,
bíró, végrehajtó.

Utolsó hét!

Alkalmi vétel!

Pannónia szálló mellett.

Az átköltözés miatt mélyen leszállított árak mellett árusítom a még raktáron levő árukat. És pedig:

1 drb. 6 személyes étkezőkészlet 12 K.-tól 40 K.-ig.	1 drb. francia kávédaráló	130 K.
1 " 6 " teáskészlet 750 K.	1 " fa " " "	110 K.
1 " 6 " kávékészlet 7— K.	1 " patént konyhamérleg	3.60 K.
1 " 6 " moccakészlet 7-40 K.	1 " fűszerszekrény fiókkal	—70 fill.-tól 1-80-ig
12 " vizespohár	1 " borsdaráló	—50 fill.
12 " borospohár	Káposzta-, ugorka-, almagyáluk	—20 fill.-tól 1-20-ig

továbbá mindennemű karácsonyi ajándék tárgyak a legolcsóbb árban kaphatók. A villany- és gázszálárokat nem fogom továbbra tartani és így igen olcsón kaphatók. — Azonkívül felhívom a nagyérdemű közönség figyelmét a József főherceg-uti üzletemre, ahol a legszebb karácsonyi ajándéktárgyak igen jutányos ár mellett kaphatók.

Kiváló tisztelettel

2790

RAUCH RAIMUND.

Andrássy-ter 4.

Tájékoztatás

Arad legnagyobb

Karácsonyi tárlatáról!

Fischer Nagy Áruházában Szabadság-tér 12.
a vaskapu-épületben. ●

Kétségbevonhatatlan tény, hogy Fischer Simon Nagy Áruházának karácsonyi tárlata az országban az első helyen áll. Nincs egy sem, mely csak távolról is megközelítené! Nagyság, fény, pompa és választék dolgában még a fővárosi tárlatok sem tesznek tul.

Fischer karácsonyi tárlatán a legexclusivabb körök is megtalálják magas igényeik kielégítését. Remek játékszerek vannak ott fölhalmozva, melyeket a műipar produkált és egy-egy ilyen darab nagy értéket képvisel. S bár így a nagyigényű közönségről gondoskodva lett, mégis nem lesz érdektelen ezzel szemben megtudni azt is, hogy mit tartalmaz, mit nyújt már a népszerű egy koronás osztály Fischer Simon Nagy Áruházában. Sok bevezetés helyett álljon itt a következő rövid kivonat:

Egy koronás cikkek:

Csengetyű-kocsi
Bohóczos állat
Báránysza valódi gyapjuval
Tűzoltó-kocsi
Csomagoló-kocsi
Nagy nyul
Sörös kocsi
Homokos kocsi
Fényezett ló
Páros lovak
Fürdőkád babával
Nagy csacsi
Mozdony
Ugró kutyácska
Villanyos vasut
Festék doboz
Képes kockajáték
Vonat
Nagy faépítő-szekrény
Laterna-magica
Olomkatonák
Nagy kőépítő-szekrény
Tekejáték
Katonai felszerelés
Gyermek-hegedű
Húzó-harmonika
Gyermek-citera
Legnagyobb fém-trombita

Gyermek-dob
Nickel trombita
Gyermek zongora
Szájmujsika nickelből
Celuloid-kürt domborművel
Karikalövő pisztoly
Baba ágy
Gyermek-puska
Gyermek kard
Husár csákó
Óhangu trombita
Öltözött babák
Gummi babák
Bádog játék csoport
Valódi francia baba
Beszélő baba
Mosdó készlet
Teljes konyha-berendezés
Tabló leánykának
Fröbel kézimunka-játék
Porcellán szervíz
Baba konyha
Baba-butorok
Diszes tűzhely
Hinta fiúcska
Nagy számoló gép
Harang és kalapács
Sakkfigurák

Sakkjáték
Lottójáték
Lóverseny játék
Dominojáték
Önműködő gőzös
Képes könyv
Seprő készlet
Uzsonna-szelence
Lombfűrész-készlet
Zenélő-doboz
Finom gyermek csörgő
Öntöző kanna
Gőzhajó
Automobil
Nagy ágyuk
Kerékpáros
Bőrostorok
Kav daráló
Játék kut
Bárfi alakok
Mérleg
Baba diván
Vízben uszó állatok
Mangorló gép
Fa kredenc
Ékszer tartó csiszolt üvegből
Levelező-lap album
Diszes tükrök

Elegáns tenta-tartók
Bársony-émlékkönyv
Csont tolltartó
Kézimunkakosár
Faldiszek
Tűtartó gyümölcs formában
Fa és fémkeretek
Bőr kézi táskák
Lefinomabb bőr-erszények
Levélpapír dobozban
Email-tálcák
Email gyufatartó szivarvágóval
Nickel gyertyatartó gyufatartóval
Majolika gyertyatartó bronccal
Színes és fehér kancsó
Majolika tálca
Üveg- és nikkel cukortartó
Porcukortartó nickel fogóval
Diszes vajtartó
Legyező
s ezer meg ezer itt külön föl nem sorolható tárgyak.

